ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (teine koda)

12. september 2007 *

Kohtuasjas T-60/05,

Union française de l'express (UFEX), asukoht Roissy-en-France (Prantsusmaa),

DHL Express (France) SAS, varem DHL International SA, asukoht Roissy-en-France,

Federal express international (France) SNC, asukoht Gennevilliers (Prantsusmaa),

CRIE SA, asukoht Asnières (Prantsusmaa),

esindajad: advokaadid É. Morgan de Rivery ja J. Derenne,

hagejad,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: A. Bouquet ja O. Beynet, seejärel A. Bouquet ja V. Di Bucci,

kostja,

keda toetab

Chronopost SA, asukoht Issy-les-Moulineaux (Prantsusmaa), esindaja: advokaat D. Berlin,

ja

La Poste, asukoht Pariis (Prantsusmaa), esindaja: advokaat H. Lehman,

menetlusse astujad,

mille esemeks on taotlus tühistada komisjoni 19. novembri 2004. aasta otsus SG-Greffe (2004) D/205294, millega jäeti rahuldamata hagejate kaebus Prantsuse Posti ja Prantsuse valitsuse vastu seoses Prantsuse rahvusvahelise kullerpostituruga,

EUROOPA ÜHENDUSTE
ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees J. Pirrung, kohtunikud N. J. Forwood ja I. Pelikánová,

kohtusekretär: ametnik K. Pocheć,

arvestades kirjalikus menetluses ja 26. aprilli 2007. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

1. *Vaidluse pooled*

1 Komisjon adresseeris hagejatele 19. novembril 2004 kirja, milles jättis rahuldamata nende kaebuse seoses Prantsuse rahvusvahelise kullerpostituruga.

2 L'Union française de l'express (edaspidi „UFEX"), mis kandis kuni 1997. aastani nime Syndicat français de l'express international (edaspidi „SFEI"), on Prantsuse õiguse alusel asutatud erialaliit, kuhu kuuluvad peaaegu kõik kullerpostiteenust pakkuvad äriühingud, sh kolm ülejäänud hagejat.

3 Prantsuse post (edaspidi „La Poste") andis alates 1985. aasta lõpust ja 1986. aasta algusest oma kullerpostiteenuse, mida ta kuni selle ajani teostas nimetuse Postadex all, üle äriühingule Société française de messagerie internationale (edaspidi „SFMI"). Selle äriühingu kapital jaotus Sofipost'i (66 %), kes on valdusühing, mille osalus kuulub 100% La Poste'ile, ja TAT Expressi vahel (34 %), kes on lennuettevõtja Transport aérien transrégional'i tütarettevõtja.

4 Aastal 1992 muudeti SFMI osutatava kullerpostiteenuse ülesehitust. Sofipost ja Transport aérien transrégional asutasid uue äriühingu, Chronopost SA, milles nad säilitasid endiselt vastavalt 66% ja 34% aktsiatest. Chronopost võttis üle SFMI siseriikliku tegevuse ning SFMI säilitas rahvusvahelise kullerpostitegevuse. Chronopost haldas volituse alusel rahvusvahelist kullerpostitegevust oma volitaja nimel. Alates 1997. aastast kontrollib Sofipost (alates 2001. aastast Geopost) 100% ulatuses Chronoposti.

5 SFMI rahvusvaheline kullerpostitegevus on osa operaatorist Global Delivery Express Worldwide France, kes on äriühingu Global Delivery Express Worldwide (edaspidi „GDEW") Prantsuse tütarettevõtja. GDEW on Austraalia äriühingut TNT, La Poste'i ning Saksamaa, Kanada, Madalmaade ja Rootsi posti ühendav ühisettevõtja. Komisjon kiitis selle koondumise heaks 2. detsembri 1991. aasta otsusega (juhtum IV/M.102 – TNT/Canada Post, DBP Postdienst, La Poste, PTT Poste ja Sweden Post) (EÜT C 322, lk 19; edaspidi „GD NET otsus") nõukogu 21. detsembri 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 4064/89 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumise üle (EÜT 1990, L 257, lk 13; ELT eriväljaanne 08/01, lk 31) alusel. GDEW ühines SFMI-ga 28. juulil 1994 ning seega SFMI enam sellest ajast alates õiguslikult ei eksisteerinud. La Poste lahkus GDEW-st 1996. aastal.

6 Käesolevas kohtuotsuses kasutatakse edaspidi nimetust SFMI-Chronopost, tähistamaks La Poste'i tütarettevõtjat rahvusvahelise kullerposti valdkonnas.

2. *21. detsembri 1990. aasta kaebus*

7 Oma 21. detsembri 1990. aasta kaebuses märkis SFEI, et Prantsuse riik toetab õigusvastaselt SFMI-Chronoposti rahvusvahelise kullerpostiteenuse valdkonnas. Komisjoni ning SFEI esindajate vahel 18. märtsil 1991 toimunud mitteametlikul kohtumisel viidati EÜ artikli 82 võimalikule rikkumisele La Poste'i kui ettevõtja poolt ning võimalikule EÜ artikli 86, EÜ artikli 3 lõike g ning EÜ artikli 10 ja EÜ artikli 82 rikkumisele Prantsuse riigi poolt.

8 Seoses EÜ artikli 82 rikkumisega heitis SFEI ette logistilisi ja ärialaseid abimeetmeid, mida La Poste olevat oma tütarettevõtjale andnud. La Poste'i rikkumine seisnes selles, et ta võimaldas oma tütarettevõtjal kasutada enda infrastruktuuri ebanormaalselt soodsatel tingimustel, et laiendada oma põhipostiteenuse turul esinevat turgu valitsevat seisundit rahvusvahelise kullerpostiteenuse seotud turule. See kuritarvitav käitumine seisnes SFMI-Chronopostile antud risttoetustes.

9 SFEI väitis esiteks seoses EÜ artikliga 86 ja teiseks seoses EÜ artikli 3 punktiga g ning EÜ artiklitega 10 ja 82, et La Poste'i õigusvastane tegevus oma tütarettevõtjat abistades lähtub Prantsuse riigi antud juhenditest ja eeskirjadest.

3. *Komisjoni 10. märtsi 1992. aasta kiri*

10 Komisjon teatas 10. märtsi 1992. aasta kirjas SFEI-le, et ta ei kavatse jätkata menetlust EÜ artikli 82 alusel. SFEI ning selle kolm liiget DHL International (nüüd DHL Express (France) SAS; edaspidi „DHL"), Service Crie (edaspidi „CRIE") ja May Courier esitasid tühistamishagi komisjoni selles kirjas sisalduva otsuse peale. Esimese Astme Kohus jättis 30. novembri 1992. aasta määrusega kohtuasjas T-36/92: SFEI jt *vs.* komisjon (EKL 1992, lk II-2479) nende hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

11 Euroopa Kohus tühistas oma 16. juuni 1994. aasta otsusega kohtuasjas C-39/93 P: SFEI jt *vs.* komisjon (EKL 1994, lk I-2681), selle määruse ja saatis asja tagasi Esimese Astme Kohtule. Komisjon võttis oma 4. augusti 1994. aasta kirjas vaidlustatud otsuse tagasi ning teatas kaebuse esitajatele, et nende kaebuse uurimine jätkub.

4. *30. detsembri 1994. aasta otsus kaebuse rahuldamata jätmise kohta*

12 Komisjon jättis 30. detsembri 1994. aasta otsusega nende kaebuse seoses EÜ artikliga 82 rahuldamata ühenduse huvi puudumise tõttu, kuna ei olnud piisavalt asjaolusid tõendamaks, et väidetavad rikkumised jätkuvad. SFEI, DHL, CRIE ja May Courier esitasid tühistamishagi, mille Esimese Astme Kohus jättis rahuldamata 15. jaanuari 1997. aasta otsusega kohtuasjas T-77/95: SFEI jt *vs.* komisjon (EKL 1997, lk II-1).

13 Euroopa Kohus tühistas apellatsiooniastmes selle otsuse ja saatis asja tagasi Esimese Astme Kohtule (4. märtsi 1999. aasta otsus kohtuasjas C-119/97 P: UFEX jt *vs.* komisjon, EKL 1999, lk I-1341).

14 Pärast kohtuasja tagasisaatmist tühistas Esimese Astme Kohus kaebuse rahuldamata jätmise otsuse (Esimese Astme Kohtu 25. mai 2000. aasta otsus kohtuasjas T-77/95: UFEX jt *vs.* komisjon, EKL 2000, lk II-2167). Selle kohtuotsuse järel avas komisjon uuesti kaebuse uurimise.

5. *Siseriiklikud menetlused*

15 Paralleelselt komisjonis toimuvaga esitasid hagejad 1990. aastal ja 1996. aastal Prantsuse konkurentsinõukogule kaebuses La Poste'i, Sofiposti, SFMI-Chronoposti ja Transport aérien transrégionali vastu, milles nad heitsid ette Prantsuse konkurentsiõiguse sätteid rikkuvat turgu valitseva seisundi kuritarvitamist ajavahemikus 1986–1996. Prantsuse konkurentsinõukogu peatas juhtumite uurimise, jäädes ootama komisjonis kaebuse uurimise tulemusi. 2005. aastal võtsid hagejad oma kaebused tagasi.

16 1993. aastal esitasid SFEI ja mõned selle liikmed kahju hüvitamise hagi Pariisi kaubanduskohtule eeskätt La Poste'i, Sofiposti, SFMI-Chronoposti ja GDEW France'i vastu deliktilise vastutuse alusel (kõlvatu konkurents), kuna rikuti EÜ artiklit 82 ja kasutati abi, mis oli antud EÜ artikli 88 lõiget 3 rikkudes. Kaubanduskohus jättis 1999. aastal hagi rahuldamata riigiabi osas. Turgu valitseva seisundi kuritarvitamise osas peatas see kohus 2000. aastal menetluse, jäädes ootama komisjoni otsust.

6. *Vaidlustatud otsus*

17 Komisjon jättis 19. novembri 2004. aasta otsusega SG-Greffe (2004) D/205294, millega jäeti rahuldamata hagejate kaebus La Poste'i ja Prantsuse valitsuse vastu seoses Prantsuse rahvusvahelise kullerpostituruga (edaspidi „vaidlustatud otsus"), kaebuse uuesti rahuldamata ühenduse huvi puudumise tõttu. See otsus puudutab vaid toimiku neid osasid, mis käsitlevad EÜ artikleid 82, 86, 3 ja 10.

18 Komisjon leidis nimetatud otsuses esiteks, et kaebuse aluseks olnud käitumine oli lõppenud (vaidlustatud otsuse põhjendused 48–63), ja teiseks, et La Poste'i väidetaval konkurentsivastasel käitumisel minevikus ei olnud jätkuvat mõju (vaidlustatud otsuse põhjendused 64–121). Kolmandaks kontrollis komisjon, kas esines piisav ühenduse huvi kaebuse uurimise jätkamiseks. Komisjon märgib, et olukorras, kus vaidlusalune käitumine lõppes 1991. aastal ning kus sellel käitumisel ei ole turul jätkuvat mõju, ei pea ta ühenduse huvi analüüsi raames hindama väidetava rikkumise raskust ega selle kestust. Ta selgitab, et hea halduse huvides analüüsis ta siiski kaebuse esitajate argumente selle kohta.

19 Komisjon järeldas, et puudus ühenduse huvi, ning jättis kaebuse sellel põhjusel rahuldamata.

7. *Kaebuse riigiabi osa käsitlev otsus*

20 Riigiabi käsitleva osa kohta sedastas komisjon 1. oktoobri 1997. aasta otsuses 98/365/EÜ Prantsusmaa poolt väidetavalt SFMI-Chronopostile antud riigiabi kohta

(EÜT 1998, L 164, lk 37; edaspidi „1997. aasta otsus”), et kaebuses mainitud meetmed ei kujuta endast riigiabi SFMI-Chronopostile.

21 Hagejad esitasid nimetatud otsuse peale Esimese Astme Kohtusse tühistamishagi ning see kohus tühistas osaliselt selle otsuse 14. detsembri 2000. aasta otsusega kohtuasjas T-613/97: UFEX jt *vs.* komisjon (EKL 2000, lk II-4055).

22 Chronopost, La Poste ja Prantsuse Vabariik esitasid nimetatud kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse. Euroopa Kohus tühistas 3. juuli 2003. aasta otsusega liidetud kohtuasjades C-83/01 P, C-93/01 P ja C-94/01 P: Chronopost jt *vs.* UFEX jt (EKL 2003, lk I-6993) nimetatud kohtuotsuse ja saatis asja tagasi Esimese Astme Kohtule.

23 Pärast asja tagasisaatmist tühistas Esimese Astme Kohus 7. juunil 2006 tehtud otsuses kohtuasjas T-613/97: UFEX jt *vs.* komisjon (EKL 2006, lk II-1531) 1997. aasta otsuse osas, milles komisjon järeldas, et SFMI-Chronopostile antavaks riigiabiks ei saa lugeda ei La Poste'i poolt oma tütarettevõtjale SFMI-Chronopost antud logistilist ja ärialast abi, ega ka Postadexi üleandmist. Esimese Astme Kohus leidis, et Postadexi teenuse üleandmine SFMI-Chronopostile on riigiabi, kuna SFMI-Chronopost ei maksnud mingit tasu (kohtuotsuse punkt 167). Lisaks leidis Esimese Astme Kohus, et 1997. aasta otsuse põhjendus, milles anti vaid üldine kirjeldus komisjoni kasutatud kulude hindamise meetodist ja saadud tulemusest, ei vastanud EÜ artiklile 253 logistilise ja ärialase abi andmise osas (kohtuotsuse punktid 98 ja 101).

24 Chronopost ja La Poste esitasid selle otsuse peale apellatsioonkaebused (liidetud kohtuasjad C-341/06 P ja C-342/06 P, pooleliolev kohtuasi).

Menetlus ja poolte nõuded

25 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 2. veebruaril 2005 saabunud hagiavaldusega esitasid hagejad käesoleva hagi.

26 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 3. juunil 2005 saabunud avaldustega palusid Chronopost ja La Poste luba komisjoni nõuete toetuseks menetlusse astuda. Teise koja esimehe 21. juuli 2005. aasta määrusega rahuldati need taotlused.

27 Teise koja esimees otsustas 21. märtsi 2006. aasta määrusega menetlusse astujate suhtes konfidentsiaalse käsitlemise taotluste üle seoses poolte kirjalikes avaldustes ja lisades esinevate teatud andmetega.

28 Chronopost ja La Poste esitasid menetlusse astuja seisukohad. Hagejad esitasid oma märkused nende seisukohtade osas ettenähtud tähtajal.

29 Ettekandja kohtuniku ettekande põhjal otsustas Esimese Astme Kohus (teine koda) avada suulise menetluse ja kutsus Esimese Astme Kohtu kodukorra artiklis 64 sätestatud menetlust korraldavate meetmete raames pooli üles vastama kirjalikult küsimustele. Kõik peale La Poste'i täitsid selle nõude ettenähtud tähtajal.

30 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 26. aprilli 2007. aasta kohtuistungil. Pärast kohtuistungit teatas CRIE, kes on

likvideerimisel, 19. juuli 2007. aasta kirjas, et ta loobub oma hagist. Seega tuleb CRIE kustutada hagejate nimekirjast, nii et käesoleva kohtuotsuse tarvis tähistab väljend „hagejad" üksnes äriühinguid UFEX, DHL ja Federal express international (France) SNC (edaspidi „FedEx"). Seevastu väljend „kaebuse esitajad" tähistab äriühinguid UFEX, DHL, FedEx ja CRIE.

31 Hagejad paluvad Esimese Astme Kohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

32 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejatelt.

33 Chronopost palub Esimese Astme Kohtul:

– rahuldada komisjoni nõuded, eeskätt:

  – kuulutada vastuvõetamatuks hagi see osa, mis käsitleb EÜ artikli 3 punkti g ning EÜ artikleid 10, 82 ja 86 koos võetuna ja/või

– jätta hagejate hagi tervikuna põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejatelt.

34 La Poste palub Esimese Astme Kohtul:

– kuulutada hagi vastuvõetamatuks, kuna esiteks ei esitatud formaalset kaebust komisjonile ja teiseks rikuti La Poste'i põhiõigusi, mida tagab 4. novembril 1950 Roomas allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK") artikkel 6;

– teise võimalusena jätta hagi rahuldamata;

– igal juhul mõista tema kohtukulud välja hagejatelt.

Vastuvõetavus

1. *Poolte argumendid*

35 La Poste viitab kahele vastuvõetamatuse vastuväitele, esimene käsitleb seda, et UFEX ei olnud esitanud kaebust, ja teine käsitleb tema põhiõiguste rikkumist.

36 Esimese vastuväite raames väidab La Poste, et 21. detsembri 1990. aasta kaebuse sõnastusest ilmneb selgelt, et tegu on riigiabi valdkonnas esitatud kaebusega, mitte aga turgu valitseva seisundi kuritarvitamist käsitleva kaebusega. Seega ei saa hagejad vaidlustada olematu kaebuse rahuldamata jätmist. La Poste'i sõnul ei saa nõustuda sellega, et mitteametlik kohtumine, mille käigus mõtteid vahetati, võiks endast kujutada kaebust nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määruse esimene määrus asutamislepingu artiklite [81] ja [82] rakendamise kohta (EÜT 1962, 13, lk 204; ELT eriväljaanne 08/01, lk 3) artikli 3 tähenduses.

37 Teise vastuväite raames meenutab La Poste, et EIÕK artikli 6 kohaselt on igal isikul õigus oma asja arutamisele mõistliku aja jooksul ning igal kuriteos süüdistataval on õigus saada kiires korras teavet tema vastu esitatud süüdistuste iseloomust ja põhjustest.

38 La Poste'i süüdistati EIÕK artikli 6 tähenduses, kuna komisjon uuris talle ette heidetud turgu valitseva seisundi kuritarvitamist. Ta leiab, et komisjoni otsust tühistav kohtuotsus, mis tooks kaasa menetluse jätkamise, rikub tema põhiõigusi. La Poste ei suuda otsida enda kaitseks vajalikke tõendeid 1980. ja 1990. aastate kohta.

39 Komisjon vaidleb vastu hagi vastuvõetavusele üksnes kolmanda väite osas (vt tagapool punkt 188 jj).

40 Hagejad leiavad üldisemalt, et La Poste'i viidatud vastuvõetamatuse vastuväited on vastuvõetamatud, kuna menetlusse astujal ei ole õigust esitada väiteid või vastuväiteid, mida üks pooltest ei ole esitanud.

41 Mis puudutab esimest vastuvõetamatuse vastuväidet, siis leiavad hagejad, et ei ole võimalik tõsiselt vastu vaielda turgu valitseva seisundi kuritarvitamist käsitleva kaebuse olemasolule.

42 Teise vastuvõetamatuse vastuväite osas väidavad hagejad, et tegelikult ei viidanud La Poste mitte vastuvõetamatuse vastuväitele, vaid sisulisele väitele, mida tal ei ole aga õigust esitada.

2. *Esimese Astme Kohtu hinnang*

Sissejuhatavad märkused

43 Sissejuhatavalt tuleb uurida, kas La Poste'i esitatud vastuvõetamatuse vastuväited on vastuvõetavad.

44 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 viimase lõigu kohaselt, mida kohaldatakse põhikirja artikli 53 alusel Esimese Astme Kohtu menetlusele, piirdub menetlusse astumise avaldus ühe poole nõuete toetamisega. Lisaks peab kodukorra artikli 116 lõike 3 kohaselt menetlusse astuja nõustuma kohtuasja staadiumiga menetlusse astumise ajal. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole menetlusse astujal õigus esitada vastuvõetamatuse vastuväidet, mida ei ole esitanud see pool, kelle nõuete toetuseks lubati tal menetlusse astuda. Esimese Astme Kohus ei pea selle kohta esitatud väiteid kontrollima (vt selle kohta Euroopa Kohtu 24. märtsi 1993. aasta otsus kohtuasjas C-313/90: CIRFS jt *vs.* komisjon, EKL 1993, lk I-1125, punkt 22, ja Esimese Astme Kohtu 26. jaanuari 2005. aasta otsus kohtuasjas T-193/02: Piau *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-209, punkt 36).

45 Komisjon ei esitanud oma nõuetes vastuvõetamatuse vastuväidet. Seega ei ole La Poste'il õigust selliseid vastuvõetamatuse vastuväiteid esitada.

46 Esimese Astme Kohus võib siiski kodukorra artikli 113 alusel igal ajal oma algatusel uurida asja läbivaatamist takistavaid asjaolusid, sh menetlusse astujate poolt esitatuid (Esimese Astme Kohtu 24. oktoobri 1997. aasta otsus kohtuasjas T-239/94: EISA *vs.* komisjon, EKL 1997, lk II-1839, punkt 26, ja eespool punktis 44 viidatud kohtuotsus Piau *vs.* komisjon, punkt 37).

47 Käesolevas asjas viitavad La Poste'i esitatud vastuvõetamatuse vastuväited asja läbivaatamist takistavatele asjaoludele, kuna need puudutavad hagi vastuvõetavust (vt selle kohta Euroopa Kohtu 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-298/00 P: Itaalia *vs.* komisjon, EKL 2004, lk I-4087, punkt 35). Käesolevas asjas tuleb neid omal algatusel uurida.

Esimene vastuvõetamatuse vastuväide, mis käsitleb UFEX-i kaebuse puudumist

48 Mis puudutab esimest vastuvõetamatuse vastuväidet, siis tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse punktist 1 ilmneb, et komisjoni arvates esitati talle kaebus väidetava rikkumise kohta, eeskätt EÜ artikli 82 rikkumise kohta. Neis tingimustes ei oma tähendust küsimus, kas 21. detsembril 1990 esitatud kaebus käsitles algusest peale EÜ artiklit 82 (vt selle kohta eespool punktis 11 viidatud 16. juuni 1994. aasta kohtuotsus SFEI jt *vs.* komisjon, punkt 23).

49 Ei saa nõustuda La Poste'i argumendiga, et SFEI ja UFEX oleks pidanud esitama ametliku kaebuse. Kaebuse esitajad väljendasid selgelt oma soovi, et kaebust uuritaks EÜ artikli 82 alusel. Näiteks esitas SFEI pärast seda, kui komisjon saatis talle

28. oktoobril 1994 kirja, milles teda teavitati kavatsusest mitte rahuldada kaebust EÜ artikli 82 kohta, komisjonile 28. novembri 1994. aasta kirjas oma märkused ning kinnitas neis enda seisukohta seoses turgu valitseva seisundi kuritarvitamisega (30. detsembri 1994. aasta rahuldamata jätmise otsuse punktid 2 ja 3, mida tsiteeritakse eespool punktis 14 viidatud 25. mai 2000. aasta kohtuotsuses UFEX jt *vs.* komisjon). Sellest tuleneb, et komisjonile esitati kehtivalt kaebus EÜ artikli 82 kohta.

Teine vastuvõetamatuse vastuväide, mis käsitleb La Poste'i põhiõiguste rikkumist

50 Sissejuhatavalt tuleb sedastada, et La Poste'i esitatud kujul ei ole see väide tegelikult vastuvõetamatuse vastuväide, nagu hagejad õigusega märgivad. Tegelikult ei käsitle kolmandate isikute huvi, et mingit akti ei tühistataks, kuna sellest tekiks neile negatiivne tagajärg või nad kaotaksid mingi eelise, EÜ artiklis 230 ja Euroopa Kohtu põhikirjas esitatud ning kohtupraktikas tõlgendatud tühistamishagi vastuvõetamatuse tingimusi. Kuigi sellist huvi võidakse olenevalt olukorrast arvesse võtta kohtuasja põhiküsimuse lahendamisel, näiteks õiguskindluse põhimõtte alusel, ei saa sellele viidata vastuvõetamatuse vastuväite toetuseks.

51 Igal juhul ei saa nõustuda La Poste'i argumendiga, mille kohaselt vaidlustatud otsust tühistav kohtuotsus kujutaks endast iseenesest tema põhiõiguste rikkumist. Nagu ilmneb tagapool punktist 57, ei tuleneks väidetav rikkumine tühistavast kohtuotsusest endast, vaid hoopis komisjoni tulevasest ja oletatavast käitumisest, kui ta jätkab kaebuse menetlemist. Selline kaalutlus, mis on lisaks täiesti spekulatiivne, ei saa takistada Esimese Astme Kohtul täitmast talle EÜ artiklis 220 pandud ülesannet tagada seadustest kinnipidamine, ja täpsemalt käesolevas asjas kontrollimast vaidlustatud otsuse õiguspärasust EÜ artiklis 230 esitatud tingimustel.

52 Siiski tuleb märkida, et La Poste täpsustas kohtuistungil vastusena Esimese Astme Kohtu ühele küsimusele, et see vastuvõetamatuse vastuväide viitab osaliselt sellele, et hagejatel puudub põhjendatud huvi. Selle vaatenurga alt puudutab menetluse kestuse küsimus tõepoolest vastuvõetavust. Kui see kestus takistaks komisjonil võtta tulevikus vastu otsus, milles tuvastatakse rikkumine, siis tuleb uurida, mis on hagejate huvi vaidlustatud otsuse tühistamise suhtes.

53 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on füüsilise või juriidilise isiku esitatud tühistamishagi vastuvõetav üksnes siis, kui hagejal on huvi vaidlustatud meetme tühistamise suhtes. Selline huvi eeldab, et vaidlustatud akti tühistamisel endal võivad olla õiguslikud tagajärjed (vt Euroopa Kohtu 24. juuni 1986. aasta otsus kohtuasjas 53/85: AKZO Chemie *vs.* komisjon, EKL 1986, lk 1965, punkt 21; Esimese Astme Kohtu 14. septembri 1995. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-480/93 ja T-483/93: Antillean Rice Mills jt *vs.* komisjon, EKL 1995, lk II-2305, punkt 59 ja viidatud kohtupraktika, ning 20. juuni 2001. aasta otsus kohtuasjas T-188/99: Euroalliages *vs.* komisjon, EKL 2001, lk II-1757, punkt 26), või teise vormeli kohaselt, et hagi tulemusel võib selle esitanud pool saada mingit kasu (Euroopa Kohtu 13. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-174/99 P: Parlament *vs.* Richard, EKL 2000, lk I-6189, punkt 33, ja 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores *vs.* nõukogu, EKL 2002, lk I-6677, punkt 21; Esimese Astme kohtu 28. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas T-310/00: MCI *vs.* komisjon, EKL 2004, lk II-3253, punkt 44).

54 Kuna hagejatele adresseeriti otsus, millega jäeti rahuldamata nende kaebus, siis saaks nende põhjendatud huvi eitada üksnes erakorraliste asjaolude esinemisel. Üksnes siis, kui võib kindlustundega välistada selle, et komisjon saab vastu võtta otsuse, milles tuvastatakse menetlusse astujatele süüks arvatav rikkumine, oleks võimalik eitada hagejate põhjendatud huvi.

55 Seega tuleb uurida, kas on käesolevas staadiumis võimalik välistada seda, et komisjon võib sellise otsuse vastu võtta. Esiteks tuleb rõhutada, et mõistlikust menetlustähtajast kinnipidamine konkurentsipoliitikat puudutavas haldusmenetluses on

ühenduse õiguse üldpõhimõte, mille täitmise tagab ühenduse kohus (Euroopa Kohtu 21. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-105/04 P: Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied *vs.* komisjon, EKL 2006, lk I-8725, punkt 35). Selles kontekstis tuleb uurida, kas kogu haldusmenetluse – sealhulgas vastuväiteteatisele eelnenud etapi – ülemäärane kestus võib mõjutada uurimise esemeks olnud ettevõtjate tulevasi kaitsevõimalusi (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied *vs.* komisjon, punkt 51).

56 Kaitseõiguse rikkumise tõendamiseks, s.h uurimisetapi ülemäärase kestuse tõttu, peab pool näitama, et tema võimalused komisjoni väidete tagasilükkamiseks on piiratud tulenevalt asjaolust, et haldusmenetluse esimene etapp võttis liiga palju aega (vt selle kohta eespool punktis 55 viidatud kohtuotsus Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied *vs.* komisjon, punkt 56).

57 Käesolevas asjas ei tõendanud La Poste, et võimalik otsus rikkumise olemasolu kohta kahjustaks tingimata tema kaitseõigust. Sellega seoses tuleb rõhutada, et kui komisjon soovib võtta vastu rikkumist tuvastava otsuse, peab tema tõendama seda rikkumist iseloomustavaid asjaolusid. Täna on võimatu täpselt teada, milliseid etteheiteid komisjon võib võimalikus vastuväiteteatises esitada ja millistele tõenditele ta võib tugineda. Ei ole võimalik hüpoteetiliselt tõendada, et La Poste ei saa end võimalike süüdistuste vastu kaitsta. Kui menetlus jätkuks, ei saa välistada, et La Poste võiks hilisemas faasis tugineda oma võimetusele kaitsta end tõhusalt mingi konkreetse etteheite vastu, mida komisjon võib talle esitada, või tõendi vastu, kuna menetlus kestis liiga kaua. Sellega seoses tuleb rõhutada, et abstraktsed ja üldised väited, nagu La Poste'i kinnitus, mille kohaselt ei saanud ta „ilmselgelt otsida enda kaitseks vajalikke tõendeid 1980. ja 1990. aastate kohta", ei tõenda kaitseõiguse rikkumist, mida tuleb kontrollida iga juhtumi üksikasju eraldi silmas pidades (vt selle kohta

eespool punktis 55 viidatud kohtuotsus Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied *vs.* komisjon, punktid 56–59).

58 Mis puudutab La Poste'i argumenti, et tema suhtes toimuv jätkuv uurimine tekitab talle olulist kahju, mis seisneb tema osakondade keskendumises viljatule ülesandele, kasututes kulutustest ja tema konkurentide juurdepääsus suurele hulgale ärialasele infole, siis piisab märkimisest, et see ei tõenda kaitseõiguse rikkumist. Seega ei saa need asjaolud takistada komisjoni võtmast tulevikus vastu otsust, milles tuvastatakse rikkumine.

59 Kõigest eelnevast tuleneb, et hagi on vastuvõetav.

Sisulised küsimused

1. *Esimene väide, et on rikutud õigusnorme ühenduse huvi kohta jätkata kaebuse uurimist*

60 See väide jaguneb neljaks osaks, mis puudutavad vastavalt eespool punktis 14 viidatud 25. mai 2000. aasta kohtuotsuse UFEX jt *vs.* komisjon ekslikku tõlgendamist, ühenduse huvi määratluses tingimata esinevate osade ekslikku hindamist, komisjoni rolli ekslikku hindamist võrdluses siseriiklike kohtutega seoses ühenduse huvi olemasolu hindamisega, ning hea usu ja ühenduse institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõtete rikkumist.

Esimene osa, mille kohaselt on ilmselgelt ekslikult tõlgendatud Esimese Astme Kohtu 25. mai 2000. aasta otsust, kus tehakse vajalikud järeldused Euroopa Kohtu apellatsioonimenetluses tehtud 4. märtsi 1999. aasta otsusest

Poolte argumendid

61 Hagejad leiavad, et eespool punktis 14 viidatud 25. mai 2000. aasta kohtuotsus UFEX jt *vs.* komisjon kohustab komisjoni analüüsima kolme kumulatiivset tingimust esitatud järjekorras – väidetud rikkumiste raskus, nende kestus ja nende mõju võimalik jätkumine –, et hinnata, kas esineb ühenduse huvi jätkata mingis asjas menetlust.

62 Hagejate sõnul tugineb kogu komisjoni arutluskäik vaidlustatud otsuse punktile 22, milles on märgitud, et „Euroopa Kohtu otsus näitab selgelt, et kui konkurentsivastane mõju jätkub – kuid üksnes sellisel juhul (sellest ka väljendi „olenevalt olukorrast" kasutamine –, peab komisjon kaaluma väidetud rikkumiste raskust." Nii tegutsedes rikkus komisjon oma kohustusi kaebuse uurimise raames.

63 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu. Ta väidab, et ei soovinud vaidlustatud otsuses kinnitada, et tal ei ole kohustust kaaluda rikkumise raskust ja kestust, nagu kaebuse esitajad olid väitnud, vaid et tal ei olnud kohustust viia läbi tervet uurimist, et neid tõendada ja täpselt kindlaks määrata. Käesolevas asjas võttis komisjon arvesse väidetud rikkumise raskust ja kestust.

Esimese Astme Kohtu hinnang

64 Esiteks tuleb meenutada üldiselt komisjoni kohustusi, kui talle on kaebus esitatud.

65 Sellega seoses ilmneb väljakujunenud kohtupraktikast (vt Esimese Astme Kohtu 14. veebruari 2001. aasta otsus kohtuasjas T-115/99: SEP *vs.* komisjon, EKL 2001, lk II-691, punktid 31–33 ja viidatud kohtupraktika), et kui komisjon otsustab omistada erineva tähtsuse talle esitatud kaebustele, võib ta mitte üksnes määrata järjekorra, milles kaebusi uuritakse, vaid samuti jätta rahuldamata kaebuse, kui puudub piisav ühenduse huvi asja uurimise jätkamiseks. Komisjoni kaalutlusõigus selles küsimuses ei ole siiski ilma piirideta. Esiteks lasub komisjonil põhjendamiskohustus, kui ta keeldub kaebuse uurimist jätkamast. Teiseks ei saa ta tugineda ainuüksi sellele, et väidetav asutamislepinguvastane tegevus on lõppenud, et lõpetada ühenduse huvi puudumise tõttu selle tegevuse kohta esitatud kaebuse menetlemine, kontrollimata, ega konkurentsivastane mõju ei jätku, ja vajaduse korral uurimata, ega väidetavate konkurentsirikkumiste raskus või nende mõju jätkumine ei olnud selline, et kaebuse suhtes tekiks ühenduse huvi.

66 Vaidlustatud otsuses väidab komisjon, et kui rikkumine lõppes kaua aega tagasi ja kui jätkuvat mõju ei ole, võib ta kaebuse rahuldamata jätta ühenduse huvi puudumise tõttu, võtmata arvesse rikkumise kestust ja raskust. See tuleneb vaidlustatud otsuse punktist 22 (eespool punkt 62), ning sama otsuse punktist 123, milles komisjon märgib järgmist:

„[K]omisjon leiab, et kaebuses käsitletud tegevus lõppes 1991. aastal ning sellel ei olnud turul jätkuvat mõju. Sellises olukorras ei ole komisjonil […] ühenduse huvi

analüüsi raames kohustust hinnata väidetud rikkumise raskust ega kestust. Siiski uuritakse hea halduse huvides järgnevalt kaebuse esitajate argumente selle kohta."

67 Arvestades nende avalduste selget sõnastust, tuleb lükata tagasi komisjoni argument, mille kohaselt tal ei olnud soovi kinnitada, et tal ei olnud kohustust kaaluda rikkumise raskust ja kestust, nagu kaebuse esitajad olid väitnud, vaid üksnes et tal ei olnud kohustust viia läbi tervet uurimist, et neid tõendada ja täpselt kindlaks määrata. Vaidlustatud otsuses väitis komisjon selgelt, et tal ei ole kohustust võtta arvesse rikkumise raskust ja kestust, kui ta tuvastab, et rikkumine on lõppenud ning sellel ei ole jätkuvat mõju. Ta analüüsis kaebuse esitajate argumente rikkumise raskuse ja kestuse kohta üksnes „hea halduse huvides".

68 Seega tuleb uurida, kas see tõlgendus vastab komisjoni kohustustele, mida määratles eespool punktis 13 viidatud 4. märtsi 1999. aasta kohtuotsus UFEX jt *vs.* komisjon.

69 Selles kohtuotsuses oli Euroopa Kohtu arutluskäik järgmine. Komisjonil on kohustus iga juhtumi korral hinnata väidetud konkurentsirikkumiste raskust ja nende mõju jätkumist. See kohustus tähendab eeskätt, et ta peab arvesse võtma kaebuse esemeks olnud rikkumiste kestust ja tähtsust ning nende mõju konkurentsiolukorrale ühenduses (nimetatud kohtuotsuse punkt 93). Komisjon ei saa tugineda üksnes asjaolule, et väidetav asutamislepingut rikkuv tegevus lõppes, otsustamaks lõpetada sellise tegevuse peale esitatud kaebuse menetlemine ühenduse huvi puudumise tõttu, ilma et ta oleks kontrollinud, kas konkurentsivastane mõju jätkub ja kas „olenevalt olukorrast" olid väidetud konkurentsirikkumiste raskus või nende mõju jätkumine oma laadilt sellised, et kaebuse suhtes tekiks ühenduse huvi (sama kohtuotsuse punkt 95). Euroopa Kohus leidis, et kui Esimese Astme Kohus ei veendunud, et komisjon on kontrollinud, kas konkurentsivastane mõju jätkub ja kas olenevalt olukorrast ei andnud see mõju põhjust ühenduse huviks, vaid sedastas üksnes, et lõppenud

rikkumisi käsitlevate kaebuste uurimine ei kuulu komisjonile asutamislepinguga antud ülesandesse, vaid oli peamiselt mõeldud, et kaebuse esitajad saaksid tõendada kahju, et nõuda siseriiklikes kohtutes hüvitist, siis võttis ta aluseks eksliku arusaama komisjoni ülesandest konkurentsi valdkonnas (sama kohtuotsuse punkt 96).

70 Vaidlustatud otsuse punktis 22 esitatud komisjoni argumendid põhinevad väljendi „olenevalt olukorrast" kasutamisel Euroopa Kohtu otsuse punktis 95. Siiski tuleb seda punkti lugeda koos punktiga 93, mis viitab, et komisjon peab samal ajal arvestama väidetud rikkumise kestuse, raskuse ja jätkuva mõjuga. Selle kohtuotsuse punkti 95 tuleb tõlgendada nii: kui konkurentsivastane mõju jätkub („olenevalt olukorrast"), siis on komisjonil kohustus kontrollida, kas väidetud rikkumiste raskus või nende mõju jätkumine tekitab kaebuse suhtes ühenduse huvi. Kohtuotsuse punktist 96 tuleneb, et ainuüksi konkurentsivastase mõju jätkumine võib olla piisav kaebuse suhtes ühenduse huvi tekkimiseks. Seevastu, kui konkurentsivastane mõju ei jätku, ei ole komisjonil ilmselgelt kohustust hinnata, kas selle jätkumine tekitab kaebuse suhtes ühenduse huvi. Sellegipoolest ei võimalda see järeldada vastupidist, et komisjonil ei ole kohustust kontrollida, ega väidetud rikkumiste raskus ei tekita kaebuse suhtes ühenduse huvi. Sellises olukorrast jääb komisjonile kohustus võtta arvesse väidetud rikkumiste kestust ja raskust (eespool punktis 13 viidatud 4. märtsi 1999. aasta kohtuotsus UFEX jt *vs.* komisjon, punkt 93).

71 Eespool punktis 14 viidatud 25. mai 2000. aasta kohtuotsuses UFEX jt *vs.* komisjon kinnitas Esimese Astme Kohus, et komisjon ei saa piirduda jätkuva mõju olemasolu kontrollimisega, vaid et ta peab ühtlasi arvesse võtma väidetud rikkumiste raskust ja kestust. Nimetatud kohtuotsuse punkti 44 kohaselt on komisjonil „kohustus hinnata kõigi kogutud faktiliste ja õiguslike asjaolude alusel väidetud rikkumiste raskust ja kestust ning nende mõju võimalikku jätkumist".

72 Ei saa nõustuda vaidlustatud otsuse punktides 24 ja 25 esitatud komisjoni argumendiga, mille kohaselt vaidlustatud otsusest erinev tõlgendus tooks kaasa selle, et komisjonilt nõutaks sisulist analüüsi iga kaebuse kohta, kuna rikkumise kestuse ja raskuse hindamine nõuaks *a fortiori* uurimist ja rikkumise olemasolu või puudumise kindlaksmääramist. Tegelikult on võimalik et komisjon võtab arvesse väidetud rikkumise raskust ja kestust, nagu kaebuses väideti, hinnates ühenduse huvi kaebuse menetlemise jätkamiseks, tegemata kindlaks rikkumise olemasolu ja täpseid asjaolusid (mis on seotud raskuse ja kestusega).

73 Siiski tuleb tagasi lükata hagejate argument, mille kohaselt on komisjonil kohustus hinnata väidetud rikkumise raskust, kestust ja mõju jätkumist kindlas järjekorras.

74 Sellega seoses peab rõhutama, et kohtupraktika kohaselt sõltub kaebuse suhtes ühenduse huvi hindamine iga juhtumi asjaoludest ning ei tule piirata nende kriteeriumide hulka, millele komisjon tugineda võib, ega ka vastupidi kohustada teda kasutama üksnes teatud kriteeriume (eespool punktis 13 viidatud 4. märtsi 1999. aasta kohtuotsus UFEX jt *vs.* komisjon, punkt 79). Sellest tuleneb, et komisjonil ei ole kohustust uurida teatud kindlaid kriteeriume kindlas järjekorras. Euroopa Kohtu põhjendused kohtuasjas UFEX jt *vs.* komisjon käsitlevad olukorda, milles komisjonil oli alust tugineda ainuüksi sellele, et väidetav tegevus oli lõppenud, otsustamaks selle tegevuse peale esitatud kaebuse menetlemine lõpetada ühenduse huvi puudumise tõttu. Selles kohtupraktikas on märgitud, et kui komisjon soovib lähtuda oma arutluskäigus asjaolust, et tegevus on lõppenud, peab ta kontrollima, kas konkurentsivastane mõju jätkub, ning võtma arvesse rikkumise raskust ja kestust, hinnates ühenduse huvi kaebuse menetlemise jätkamiseks. Siiski ei lükka see ümber kohtupraktikat, mille kohaselt võib komisjon otsustada kaebuse menetlemise lõpetada muul alusel kui rikkuva tegevuse lõppemine. Euroopa Kohtu 13. detsembri 2000. aasta määrusest kohtuasjas C-39/00 P: SGA *vs.* komisjon (EKL 2000, lk I-11201, punkt 64) ilmneb, et eespool punktis 13 viidatud 4. märtsi 1999. aasta kohtuotsuses UFEX jt *vs.* komisjon

välja töötatud praktika kohaldub ainult olukorras, kus komisjon tugineb väidetavalt asutamislepingut rikkuva tegevuse lõppemisele.

75 Komisjon võib uurida esiteks, kas etteheidetud tegevus jätkub, teiseks, kas konkurentsivastane mõju kestab, ja kolmandaks, kas esineb ühenduse huvi kaebuse menetlemise jätkamiseks. Komisjonil on siiski kohustus ühenduse huvi hindamise raames võtta arvesse väidetud rikkumise raskust ja kestust. Vastupidi hagejate väidetele ei saa sellist lähenemist lugeda ebaloogiliseks. Komisjonil ei ole mingit takistust järgida otsuses märgitud arutluskäigu etappe, kui ta võtab viimases etapis arvesse väidetud rikkumiste raskust ja kestust.

76 Eelnevast tuleneb, et komisjon tõlgendas vaidlustatud otsuses oma kohustusi ekslikult, kui ta kinnitas, et tal ei olnud kohustust arvestada väidetud rikkumiste raskuse ja kestusega.

77 See ei tähenda tingimata, et vaidlustatud otsus tuleb tühistada. Kohtupraktika kohaselt ei piisa komisjoni otsuses tehtud veast selle tühistamiseks, kui vastava juhtumi asjaoludel ei olnud sellel määravat mõju tulemuse suhtes (vt Esimese Astme Kohtu 14. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas T-126/99: Graphischer Maschinenbau *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-2427, punkt 49 ja viidatud kohtupraktika).

78 Sellest tuleneb, et hagejate argument, mis tulenes komisjoni eksimusest, mille järgi komisjon ei pidanud end kohustatuks võtma arvesse väidetud rikkumiste raskust

ja kestust, ei ole tulemuslik, kui sellel eksimusel ei olnud määravat mõju tulemuse suhtes. Käesolevas asjas uuris komisjon „hea halduse huvides" kaebuse esitajate argumente seoses rikkumiste raskuse ja kestusega. Kui sellest tuleneb, et ta leidis, et isegi rikkumiste omadusi arvesse võttes puudus piisav ühenduse huvi kaebuse menetlemise jätkamiseks ja kui komisjon nendes argumentides viga ei teinud, siis ei saanud komisjoni viga mõjutada otsuse resolutiivosa.

79 Seega tuleb esimese väite teise osa raames uurida, kas komisjon on hinnangus väidetud rikkumiste raskuse ja kestuse kohta teinud vea.

Teine osa, mis käsitleb ühenduse huvi määratluses tingimata esinevate osade ekslikku hindamist

80 Hagejad väidavad, et komisjon ei hinnanud õigesti väidetud rikkumiste raskust, nende kestust ja nende konkurentsivastase mõju jätkumist.

Vaidlustatud otsuse kokkuvõte

81 Vaidlustatud otsuses on järgmised käesoleva vaidluse lahenduse osas asjakohased tähelepanekud. Komisjon leiab, et väidetud rikkumised lõppesid 1991. aastal, viidates sellega seoses GD NET otsusele (vt eespool punkt 5). Komisjon märgib, et pärast

1991. aastat ei esinenud enam üleskutset anda risttoetusi. Sellega seoses märgib ta, et GDEW lepingute kohaselt ajal, kui SFMI-Chronopost ühines TNT ja Saksa, Madalmaade, Rootsi ja Kanada postioperaatorite kullerpostitegevusega, oli La Poste'il üksnes 12,5%-ne osalus GDEW-s, mis Prantsusmaal tegutses kui SFMI-Chronopost. Komisjon leiab, et GDEW tulude ühteliitmise ja nende jagamise tõttu kõigi aktsionäride vahel ei olnud ühelgi postioperaatoril ühepoolselt huvi, et GDEW saaks kasu risttoetustest (vaidlustatud otsuse punkt 51).

82 Ta rõhutab ühtlasi, et alates 1995. aasta märtsist pidi La Poste järgima GD NET otsusele lisatud kohustust pakkuda kolmandatele isikutele infrastruktuuriteenuseid allhanke korras analoogsetel tingimustel, kui ta pakkus võrdväärseid teenuseid SFMI-Chronopostile (vaidlustatud otsuse punkt 58).

83 Komisjon märgib, et ta küsis 2002. aastal kaebuse esitajatelt, kas nad olid palunud La Poste'il osutada neile allhanke korras selliseid teenuseid, nagu La Poste osutas SFMI-Chronopostile, ja et vastustest ilmnes, et ükski ettevõtja ei olnud soovinud seda teha (vaidlustatud otsuse punkt 61). Ta rõhutab, et FedEx sõlmis Chronoposti valdusühinguga 2002. aastal jõustunud lepingud teatud infrastruktuuriteenuste kohta (vaidlustatud otsuse punkt 63).

84 Seejärel märgib komisjon, et väidetaval möödunud konkurentsivastasel tegevusel ei ole jätkuvat mõju.

85 Sellega seoses esitas komisjon järgmise tabeli Prantsuse rahvusvahelise kullerpostiturru osade arengu kohta:

				Protsentides
	1986	1990	1996	2001
SFMI/ Chronopost	4	24–32	22	25
DHL	42	22–28	28	35
FedEx	7–16	10–17	11	10
UPS	2	3–6	9	7
TNT/GDEW	4–7	4–13	10	11
Jet Services	6	4–5		11

86 Komisjon rõhutab, et SFMI-Chronoposti turuosa 2001. aastal oli 25%, mis on kolm protsendipunkti vähem kui 1990. aastal, võrreldes vahemiku 24–32% keskmisega. Selle kõrvalekalde väiksus näitab, kui vähe sõltub SFMI-Chronoposti turuosa väidetud rikkumisest. Komisjoni sõnul tuleneb sellest, et SFMI-Chronoposti turuosa lähtus muudest määravatest teguritest (vaidlustatud otsuse punkt 73).

87 Komisjon lisab, et alates 1991. aastast on turult vähe lahkutud ja et üksnes kaks väga väikest teenuseosutajat on Prantsuse rahvusvahelise kullerpostiturult lahkunud: CRIE ja Extracom (vaidlustatud otsuse punkt 79). Mis puudutab äriühingut CRIE, siis märgib komisjon, et vastusena komisjoni teabenõudele ei olnud selle lahkumise põhjuste kohta esitatud selgitused seotud ei sellega, et puuduks juurdepääs La Poste'i võrgule, ega ka La Poste'i turgu valitseva seisundi kuritarvitamisega (vaidlustatud otsuse punkt 80). Ta rõhutab, et tal ei ole tõendeid põhjuslikust seosest kaebuses käsitletud tegevuse ja ükskõik millise ettevõtja asjaomaselt turult lahkumise vahel (vaidlustatud otsuse punkt 85).

88 Komisjon märgib samuti, et prantsuse kliendid on kullerpostiteenust valides äärmiselt tundlikud hindade suhtes; et teenusepakkujat vahetada soovivatel klientidel ei ole selleks takistusi; ja et lisaks vahetavad nad teenusepakkujat tihti (vaidlustatud otsuse punktid 86–100).

89 Mis puudutab kaebuse esitajate argumenti, et siseriikliku võrgu olemasolu on hädavajalik, et tegutseda *ad hoc* turulõigus (juhuslikud kliendid), siis vastab komisjon, et kuigi La Poste'i võrgu kättesaadavus oli esmatähtis, oleks konkurents pidanud tingimata arenema alates 1995. aasta märtsist kaubanduskokkulepete alusel (vaidlustatud otsuse punkt 104). DHL-i oluline ja kasvav turuosa *ad hoc* turulõigus tõendab, et ainult SFMI-Chronopostile kuni 1995. aastani võimaldatud juurdepääs La Poste'i kõikjal eksisteerivale võrgule ei kahjustanud oluliselt ja jäädavalt konkurentsi selles turulõigus (vaidlustatud otsuse punkt 105). Komisjon viitab ka otsepakkumise ja Interneti teel müügi kasvavale tähtsusele (vaidlustatud otsuse punktid 113 ja 114).

90 Seejärel märgib komisjon, et hindade puhul ei ole jätkuvat mõju. Ta rõhutab, et kaebuse esitajad kinnitasid, et SFMI-Chronopost joondas enda hinnad oma konkurentide hindade järgi umbes 1991. aastal ja et need hinnad muutusid jälle kuritarvitavateks hiljem ja igal juhul umbes 2000. aastal ja 2002. aastal (vaidlustatud otsuse punkt 116). Mis puudutab kaebuse esitajate argumenti, et need hinnad on risttoetuste jätkuv mõju, siis väidab komisjon, et ei ole tõendatud, et SFMI-Chronoposti hindadel alates 2000. aastast oleks mingitki seost väidetavalt SFMI-Chronopostile antud risttoetustega (vaidlustatud otsuse punkt 118). Igal juhul ei ole tõenäoline, et ettevõtja kehtestaks enam kui kümneks aastaks kuritarvitavalt madala hinna poliitika (vaidlustatud otsuse punkt 119).

91 Vaidlustatud otsuse selles osas, mis käsitleb küsimust, kas ühenduse huvi on piisav kaebuse menetlemise jätkamiseks, märgib komisjon, et asjaolu, et väidetav rikku-

mine kestis viis aastat, ei tekita asja suhtes ühenduse huvi, kui see rikkumine lõppes 13 aastat tagasi ja kui sellel puudub jätkuv mõju (vaidlustatud otsuse punkt 124).

92 Mis puudutab väidetud rikkumise raskust, siis vaidleb komisjon vaidlustatud otsuse punktides 125 ja 126 vastu kaebuse esitajate argumentidele, mille kohaselt ilmneb suunistest määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja ESTÜ asutamislepingu artikli 65 lõike 5 kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (EÜT 1998, C 9, lk 3; ELT eriväljaanne 08/01, lk 171; edaspidi „suunised"), et väidetud rikkumine oli „väga raske", kuna La Poste on monopoolses seisundis. Ta väidab sellega seoses, et suunised töötati välja eesmärgiga luua komisjoni trahvide määramise poliitikas rohkem läbipaistvust ja et need ei käsitle komisjoni võimalust jätta kaebus rahuldamata ühenduse huvi puudumise tõttu.

93 Komisjon märgib samuti, et asjaomane turg ei muutunud oluliselt kontsentreeritumaks kui 1986. aastal ja võrdles selleks Herfindahl-Hirschmann'i indeksi abi arvutatud 1986. aasta kontsentreerituse taset 2000. ja 2001. aasta kontsentreerituse tasemega (vaidlustatud otsuse punktid 131 ja 132).

Poolte argumendid

– Väidetud rikkumiste raskus

94 Hagejad leiavad, et väidetud rikkumistest mõjutatud turul on ilmne ühenduse mõõde, ning rõhutavad, et kaebuse autoriteks on peaaegu kõik asjaomased ettevõtjad. Komisjon tunnistas korduvalt, et väidetud rikkumine – st postimonopoli vahenditest

rahastatud risttoetused – on laadilt vaieldamatult raske. Järelikult oleks komisjon pidanud järeldama vaidlustatud otsuses, et väidetud rikkumine on eriti raske.

95 Komisjon märgib, et ta vastas vaidlustatud otsuses hageja sellekohastele argumentidele. Ta kinnitab, et isegi kui väidetav rikkumine on eriti raske, ei muuda see siiski hinnangut ühenduse huvi puudumisest väidetud rikkumise menetlemise jätkamiseks, võttes arvesse eeskätt selle rikkumise lõppemist ja jätkuva mõju puudumist.

– Väidetud rikkumiste kestus

96 Hagejad väidavad, et toimiku materjalide põhjal oleks komisjon pidanud lugema väidetud rikkumised pikaajaliseks.

97 Nad märgivad, et rikkumine ei lõppenud ja et La Poste jätkas SFMI-Chronopostilt selliste hindade küsimist, mis ei väljendanud täielikke kulusid. See võimaldas SFMI-Chronopostil valida asjaoludest sõltuvalt kõige tõhusama relva oma konkurentide vastu, mis seisnes kas turuhinnast madalamate hindade kehtestamises või enda hindade joondamises vastavalt oma konkurentidele ja olulise kasumi saamises. La Poste'i kui seadusliku monopoli poolt õigusvastaste toetuste andmine konkureerivale tegevusele on juba iseendast turgu valitseva seisundi kuritarvitamine. Lisaks ei teinud komisjon mingeid järeldusi hagejate esitatud teatud väga täpsete asjaolude kohta, eeskätt näidete kohta SFMI-Chronoposti turuhinnast madalamatest hindadest või ebanormaalselt madalatest hindadest 1994. ja 1999. aastal.

98 Komisjon vaidleb nendele argumentidele vastu. Ta leiab, et ei ole tõendatud, et turgu valitsevas seisundis ettevõtja poolt oma tütarettevõtjale osutatavate teenuste eest madalama hinna küsimine sellisel turul, kus tal ei ole turgu valitsevat seisundit, ei ole iseenesest EÜ artikli 82 tähenduses turgu valitseva seisundi kuritarvitamine. Rikkuva tegevuse mõju peab olema turul tuntav; olukord ei ole aga nii, kui soovitakse saada kõrget tegevuskasumit ja kõrgeid dividende sageli jaotada.

– Väidetud rikkumiste konkurentsivastase mõju jätkumine

99 Hagejad leiavad, et väidetud rikkumiste tõttu sai SFMI-Chronopost vähem kui nelja aastaga saavutada juhi positsiooni asjaomasel turul. Nad väidavad, et komisjon tegi vea, piirdudes vaidlustatud otsuses üksnes väidetud rikkumiste kaasneva mõju jätkumise kontrollimisega (turuosade areng, turult lahkumised, nõudluse tundlikkus hindade suhtes, takistuste puudumine tarnija vahetamisel, tiheda kohaliku võrgu omamise vajadus), ilma et ta oleks uurinud nende rikkumiste peamist, struktuurilist mõju, mis seisnes selles, et SFMI-Chronopost pandi turujuhi positsiooni ja püsis seal.

100 Repliigis viitavad hagejad 2003. aasta augustis professor Encaoua koostatud aruandele (edaspidi „Encaoua aruanne"), mis näitas eeskätt, et turg muutus kontsentreeritumaks, et esinesid olulised turult lahkumised ja et operaatori vahetamisega olid seotud kulutused.

101 Komisjon vaidleb hagejate esitatud argumentidele vastu.

Esimese Astme Kohtu hinnang

102 Esiteks tuleb uurida, kas komisjon tegi vea väidetud rikkumiste kestust hinnates ja järeldades, et puudus jätkuv mõju.

– Väidetud rikkumiste kestus

103 Komisjoni arutluskäik, mille kohaselt risttoetused lõppesid 1991. aastal, tugineb eeskätt sellele, et puudus ajend anda risttoetusi alates sellest kuupäevast. See analüüs tugineb asjaolule, et La Poste'il oli üksnes 12,5%-line osalus GDEW-s (mis tegutses Prantsusmaal kui SFMI-Chronopost), et GDEW tulude ühteliitmise ja nende jagamise tõttu kõigi aktsionäride vahel ei olnud ühelgi postioperaatoril huvi, et GDEW saaks ühepoolselt kasu risttoetustest. Tuleb sedastada, et hagejad ei vaidle vastu La Poste'i osaluse protsendile ega tulude ühteliitmisele, ja et nad ei väida seega, et komisjon oleks selles analüüsis tuginenud sisuliselt valedele faktidele.

104 Tegelikult ei olnud enam majanduslikku põhjendust, miks La Poste annaks GDEW-le risttoetusi, kuna GDEW teised aktsionärid said sellest tulenevast kasust 87,5%. Uurides ühenduse huvi jätkata kaebuse menetlemist, sai komisjon ilmset hindamisviga tegemata sellest järeldada, et väidetud risttoetused lõppesid 1991. aastal (või täpsemalt küll pisut hiljem, kui GD NET otsuses lubatud koondumine läbi viidi). Sellega seoses tuleb tagasi lükata hagejate argument, mille kohaselt ei kontrollinud komisjon kunagi, kas GD NET otsusega võetud kohustusi täideti. Majandusliku

põhjenduse puudumine seisab eraldi küsimusest, kas La Poste täitis GD NET otsusega talle pandud kohustused. Selle raames tuleb ainetuna tagasi lükata ka hagejate see argument, mille kohaselt ei olnud La Poste'il vähemalt kuni 2001. aastani analüütilist raamatupidamist. Tegelikult on risttoetuste andmise ajendi puudumine eraldiseisev sellest, kas eksisteeris analüütiline raamatupidamine või mitte.

105 Selles kontekstis ei saa nõustuda hageja argumendiga, mis käsitleb seda, et Esimese Astme Kohus tühistas eespool punktis 23 viidatud 7. juuni 2006. aasta kohtuotsuses UFEX jt *vs.* komisjon osaliselt 1997. aasta otsuse seoses kaebuse riigiabi käsitleva osaga põhjenduste puudumise tõttu. Tegelikult tugineb see otsus erinevale arutluskäigule, eeskätt logistilise abi hinna arvutamisele ja selle võrdlusele SFMI-Chronoposti poolt aastatel 1986–1995 makstud hindadega. Komisjonil ei olnud kohustust sellist arvutust läbi viia, kui ta hindas ühenduse huvi jätkata kaebuse menetlemist turgu valitseva seisundi väidetava kuritarvitamise kohta.

106 Sellega seoses tuleb rõhutada, et komisjonil on ainupädevus tuvastada abi võimalik kokkusobimatus ühisturuga. Riigiabi puhul on komisjonil kohustus esialgse uurimise lõppedes otsustada, kas asjaomane riiklik meede kujutab endast EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses „abi" või mitte, või siis otsustada, et kuigi meede kujutab endast abi, on ta siiski ühisturuga kokkusobiv, või siis algatada EÜ artikli 88 lõikes 2 esitatud menetlus (Esimese Astme Kohtu 15. septembri 1998. aasta otsus kohtuasjas T-95/96: Gestevisión Telecinco *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-3407, punktid 54 ja 55).

107 Mis puudutab aga turgu valitseva seisundi kuritarvitamist käsitlevat kaebust, mis ei ole komisjoni ainupädevuses, siis on tal kaalutlusõigus oma prioriteetide kindlaksmääramisel ning tal ei ole kohustust võtta seisukoht rikkumise võimaliku olemasolu kohta. Kui komisjon on tõendanud, et alates mingist hetkest ei ole enam

majanduslikku põhjendust teatud tegevust jätkata, võib ta põhimõtteliselt leida, et väidetud rikkumine on lõppenud, kui puuduvad piisavad andmed vastupidise kohta. Prioriteete määrata võimaldava ühenduse huvi hindamise raames ei ole tal kohustust kulutada vahendeid analoogseks arvutuseks, mis ta tegi seoses riigiabi käsitleva osaga. Asjaolu, et kõnealune kaebus käsitleb nii riigiabi kui ka turgu valitseva seisundi kuritarvitamist, ei takista komisjonil uurida kaebuse neid kahte osa eraldi. See, et komisjon algatas riigiabi kohta menetluse ja teostas seal põhjalikuma uurimise, ei välista võimalust jätta ühenduse huvi puudumise tõttu rahuldamata kaebuse see osa, mis käsitleb turgu valitseva seisundi kuritarvitamist, vastavalt kriteeriumidele, mis kohalduvad kaebuse sellele osale.

108 Hagejad väidavad, et nad juhtisid komisjoni tähelepanu SFMI-Chronoposti-sisesele väga kõrgele tulumäärale ja ebaharilikult kõrgete dividendide jagamisele, viidates ühe konsultatsioonieettevõtja poolt 1996. aastal koostatud aruandele, mille nad toimikusse esitasid. Sellega seoses piisab märkimisest, et tabelid sisemise tulumäära ja aktsionäridele tasutud dividendide kohta puudutavad vastavalt ajavahemikke 1986–1992 ning 1986–1991. GD NET otsuse vastuvõtmisele eelnenud või vahetult järgnenud aega käsitlevad andmed ei saa kahtluse alla seada järeldust, et La Poste'il ei olnud enam ajendit selle otsusega lubatud koondumise järel anda risttoetusi.

109 Igal juhul tuleb rõhutada, et komisjonil oli õigustatult alus lähtuda asjaolust, et La Poste pidi alates 1995. aasta märtsist järgima oma kohustust pakkuda kolmandatele isikutele infrastruktuuriteenuseid allhanke korras analoogsetel tingimustel, millega ta pakkus võrdväärseid teenuseid SFMI-Chronopostile. Ta võis järeldada, et risttoetused lõppesid kõige hiljem sellel kuupäeval. Tegelikult ei olnud mingit majanduslikku põhjust, et turgu valitsevas seisundis ettevõtja teeks oma tütarettevõtjale, kes tegutseb konkurentsile avatud turul, allahindlust tema võrgule juurdepääsul, kui ta peab samadel tingimustel juurdepääsu võimaldama ka konkurentidele.

110 Sellega seoses heidavad hagejad komisjonile ette, et ta ei kontrollinud, kas La Poste on oma kohustusi täitnud. Vaidlustatud otsusest ilmneb aga, et komisjon kontrollis kaebuse esitajate käest, kas need olid palunud La Poste'il neile osutada allhanke korras selliseid teenuseid, mida ta SFMI-Chronopostile osutas, ning et saadud vastustest selgus, ükski neist ei olnud soovinud seda teha. Neis tingimustes tuleb komisjoni võetud uurimismeetmeid lugeda piisavaks. Kui La Poste kohustus võimaldama mittediskrimineeriva juurdepääsu oma võrgule ja kui ükski ettevõtja seda temalt ei palunud, siis ei kerki küsimust selle kohustuse täitmisest, kuna tal ei olnud võimalust seda rikkuda.

111 Lisaks, nagu komisjon tuvastas vaidlustatud otsuses, sõlmis FedEx Chronoposti valdusühinguga mitu 2002. aastal jõustunud lepingut. Hagejad ei väida, et FedExile kehtivad tingimused oleksid diskrimineerivad, võrreldes SFMI-Chronopostile kehtivate tingimustega.

112 Mis puudutab SFMI-Chronoposti hinnapoliitikat, siis heidavad hagejad komisjonile ette seda, et komisjon ei teinud mingeid järeldusi SFMI-Chronoposti turuhinnast madalamatest hindadest või ebanormaalselt madalatest hindadest 1994. ja 1999. aastal. Sellega seoses tuleb rõhutada, et hagejad ei väitnud käesoleva menetluse raames, et SFMI-Chronopostil oleks olnud turgu valitsev seisund Prantsuse rahvusvahelise kullerpostiturul. Niisiis ei saa SFMI-Chronoposti hinnad sellel turul kujutada endast turgu valitseva seisundi kuritarvitamist, kui ei ole mingit seost risttoetustega, mis tulenevad sektorist, kus La Poste'il on monopol. Hagejad ei esita lisaks ühtegi väidet, mis käsitleb seda, et komisjon jättis vaidlustatud otsuses kontrollimata, kas SFMI-Chronoposti hinnad kujutavad endast EÜ artikli 82 rikkumist, sõltumata küsimusest, kas esinesid risttoetused. Lisaks puudutab hagejate poolt käesoleva vaidluse raames viidatud näide 1994. aasta kohta Belgiast Taani, Kreekasse, Hispaaniasse, Iirimaale, Portugali või Rootsi paki saatmise hinda ning seega ei puuduta Prantsuse rahvusvahelise kullerpostiturgu.

113 Lisaks tuleb rõhutada, et komisjon märkis vaidlustatud otsuse punktis 116, et kaebuse esitajate kinnituste kohaselt joondas SFMI-Chronopost oma hinnad oma konkurentide hindade järgi umbes 1991. aastal. Sellega seoses tuleb tagasi lükata hagejate argument, mille kohaselt La Poste'i kui seadusliku monopoli poolt õigusvastaste toetuste andmine konkureerivale tegevusele on juba iseendast turgu valitseva seisundi kuritarvitamine.

114 Tuleb märkida, et ainuüksi asjaoluga, et äriühingule antakse ainuõigus, et tagada selle ettevõtja poolt üldist majandushuvi esindavate teenuste pakkumine, ei ole veel vastuolus see, kui see ettevõtja saab talle reserveeritud tegevusest kasumit, ega takista seda, et see ettevõtja laiendaks oma tegevust reserveerimata valdkondadesse (Esimese Astme Kohtu 20. märtsi 2002. aasta otsus kohtuasjas T-175/99: UPS Europe *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-1915, punkt 51).

115 Osaluse omandamine ettevõtjas (ja analoogia alusel risttoetuste andmine) võib tekitada probleeme ühenduse konkurentsieeskirjade alusel, kui monopoli omava ettevõtja kasutatud vahendid pärinevad ülemäärastest või diskrimineerivatest hindadest või muust rikkuvast praktikast reserveeritud turul (eespool punktis 114 viidatud kohtuotsus UPS Europe *vs.* komisjon, punkt 55). Käesolevas asjas ei väida hagejad, et reserveeritud sektoris oleks selline praktika esinenud.

116 Kohtupraktikast ei tulene, et risttoetuste andmine oleks sellisena turgu valitseva seisundi kuritarvitamine, sõltumata reserveeritud sektoris ja konkurentsile avatud sektoris teostatud poliitikast. Kui La Poste tegi SFMI-Chronopostile oma teenuste pakkumisel allahindlust, ei kujuta see tingimata rikkumist konkurentide suhtes, eriti kui, nagu hagejad märkisid, SFMI-Chronopost kasutas neid toetusi, et saada eriti suurt kasumit ja maksta kõrgeid dividende. Vastupidi hagejate väidetele ei ole hindade joondamine konkurentide hindade järgi ja olulise kasu saamine konkurentide vastu kasutatav „relv", kuna asjaolu, et äriühing sellist kasu saab, ei mõjuta klienti

teenusepakkuja valikul. Seega võis komisjon järeldada, et väidetud rikkumine lõppes, kui SFMI-Chronopost oli kaebuse esitajate endi sõnu kasutades joondanud enda hinnad oma konkurentide hindade järgi. Hagejad ei väida, et konkurentide hinnad oleks olnud erakorraliselt madalad.

117 Mis puudutab 1994. aastat puudutavat näidet, siis tuleb meenutada, et see ei puuduta asjaomast turgu. 1999. aasta kohta esitatud hindade osas tuleb rõhutada, et need pärinevad mitu aastat hilisemast ajast kui GD NET otsuse vastuvõtmine ja La Poste'i kohustuse – võimaldada oma võrgule juurdepääs mittediskrimineerivatel tingimustel – jõustumine. Ei ole tõendatud, et eksisteeriks seos hinnanäidete ning aastaid varem oletatavalt saadud risttoetuste vahel. Lisaks rõhutab komisjon õigustatult vaidlustatud otsuse punktis 119, et ei ole tõenäoline, et ettevõtja kehtestaks enam kui kümneks aastaks kuritarvitavalt madala hinna poliitika. Tegelikult tuleb sellist praktikat konkurentide kõrvaldamise eesmärgi saavutamiseks järgida järjepidevalt. Hagejad ei väitnud, et SFMI-Chronopost hakkas pärast oma hindade joondamist konkurentide hindade järgi uuesti süstemaatiliselt pakkuma kuritarvitavalt madalaid hindasid.

118 Kõike eelnevat silmas pidades võis komisjon õigusega leida, et väidetud rikkumine lõppes umbes 1991. aastal.

119 Komisjon leiab vaidlustatud otsuses, et asjaolu, et väidetud rikkumine kestis viis aastat, ei tekita selle suhtes veel ühenduse huvi, kui see rikkumine lõppes 13 aastat varem ning sellel ei ole jätkuvat mõju. Selles kontekstis ei tõendanud hagejad ei seda, et komisjon oleks tuginenud sisuliselt valedele faktidele, ega ka seda, et ta oleks teinud ilmse hindamisvea.

120 Isegi kui viieaastast rikkumist tuleb lugeda pikaajaliseks rikkumiseks, ei tähendas see, et komisjon ei võiks leida, et puudub ühenduse huvi kaebuse menetlemist jätkata. Piisab, kui komisjon võtab ühenduse huvi hindamisel arvesse väidetud rikkumise kestust. Hagejate viidatud asjaolu, et komisjon menetles teises asjas pisut üle kahe aasta kestnud rikkumise toimikut, ei tähenda, et komisjonil on kohustus kõigis teistes asjades menetleda pikema kestusega rikkumisi, kuna iga juhtumit tuleb hinnata selle konkreetseid asjaolusid silmas pidades.

121 Lisaks tuleb märkida, et isegi kui komisjon tõendas üksnes rikkumise lõppemise alates 1995. aasta märtsist, ei tähenda see, et komisjon on teinud ühenduse huvi käsitlemisel hindamisvea, mis õigustaks vaidlustatud otsuse tühistamist. Vaidlustatud otsuse punktis 124 märgib komisjon, et väidetava rikkumise viieaastane kestus ei tekita selle suhtes veel ühenduse huvi, kui see rikkumine lõppes 13 aastat varem ning sellel ei ole jätkuvat mõju. Need argumendid tuginevad sisuliselt asjaolule, et väidetud rikkumine, isegi kui see oli pikaajaline, lõppes mitu aastat tagasi ning sellel ei ole jätkuvat mõju, mis kehtiks ka siis, kui rikkumine oleks lõppenud alles 1995. aasta märtsis.

122 Üksnes asjaolu, et komisjon võttis otsuse vastu mitu aastat pärast kaebuse esitamist, ei takista ühenduse huvi hindamist vaidlustatud otsuse vastuvõtmise hetkel esinenud olukorra alusel. Sellega seoses tuleb rõhutada, et komisjon võis oma 30. detsembri 1994. aasta rahuldamata jätmise otsust ühenduse kohtus kaitsta ja et see otsus tühistati alles 25. mail 2000, kui Esimese Astme Kohus tegi otsuse kohtuasjas T-77/95 pärast seda, kui kohtuasi talle oli tagasi saadetud. Tuleb meenutada, et komisjonil oli õigus leida vaidlustatud otsuses, et rikkumine lõppes umbes 1991. aastal, ammu enne 1994. aasta rahuldamata jätmise otsuse tühistamist. Seega ei muudetud ühenduse huvi analüüsi parameetreid oluliselt 25. mai 2000. aasta (30. detsembri 1994. aasta rahuldamata jätmise otsuse tühistamise kuupäev) ja 19. novembri 2004. aasta (vaidlustatud otsuse tegemise kuupäev) vahel.

– Väidetud rikkumiste mõju jätkumine

123 Sissejuhatavalt tuleb märkida, et hagejad viitasid repliigis uutele argumentidele, mis käsitlevad seda, et komisjon hindas valesti teatud tõendeid, kui ta uuris väidetud rikkumiste mõju jätkumist, ja et nad esitasid Encaoua aruande üksnes selles faasis. Need uued argumendid käsitlevad esimese väite teist osa, milles hagejad märgivad, et komisjon eksis, leides, et rikkumistel ei ole jätkuvat mõju. Seega ei ole need uus väide kodukorra artikli 48 lõike 2 tähenduses, vaid on väite laiendus, mida tuleb vastuvõetavaks pidada (vt selle kohta Euroopa Kohtu 26. aprilli 2007. aasta otsus kohtuasjas C-412/05 P: Alcon *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, EKL 2007, lk I-3569, punkt 40). Kuna uute argumentide esitamine on vastuvõetav, siis tuleb arvestada ka Encaoua aruannet, niivõrd, kuivõrd sellega neid uusi argumente toetatakse, isegi kui hagejad ei ole otsesõnu põhjendanud selle tõendi hilist esitamist, nagu nõuab kodukorra artikli 48 lõige 1. Kui uus argument on vastuvõetav, siis ei saa poolt takistada selle argumendi toetuseks tõendeid esitamast.

124 Jätkuva mõju uurimise raames tõendas komisjon üksnes seda, et kaks väikest ettevõtjat lahkus turult. Sellega seoses väidavad hagejad viitega Encaoua aruandele, et toimusid olulised turult lahkumised. Tuleb rõhutada, et see aruanne käsitleb üksikasjaliselt üksnes FedExit ja CRIE-d. Peab sedastama, et komisjon analüüsis vaidlustatud otsuses nende kahe äriühingu turult lahkumist. FedExi puhul märkis ta, et kuigi see äriühing lahkus Euroopa-siseselt kullerpostiturult, sisenes ta sinna uuesti 1996. aastal. Neis tingimustes võis komisjon leida, et FedExi osalist ja ajutist lahkumist turult ei saa lugeda väidetud rikkumise püsivaks mõjuks.

125 Mis puudutab CRIE-d, siis kinnitab Encaoua aruanne, et selle äriühingu lahkumine on seotud SFMI-Chronoposti turuhinnast madalamate hindadega. Tuleb sedastada,

et komisjon vastas sellele argumendile vaidlustatud otsuse punktis 81, viidates otsesõnu Encaoua aruandele ja märkides, et vastusena komisjoni teabenõudele viitas CRIE teistele põhjustele turult lahkumise selgitamiseks. Komisjon võis õigusega tuginedа oma teabenõudele vastuseks saadud informatsioonile, kuna ebatäpse info esitamist karistatakse trahvidega ja kuna lisaks ei ilmne, et CRIE-l oleks olnud mingitki huvi esitada komisjonile selle kohta ebatäpseid andmeid. Lisaks tuleb rõhutada, et tühistamishagi raames kontrollib Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse õiguspärasust ning tal puudub pädevus kaebust uuesti uurida. Kui hagejate arvates on komisjoni arutluskäik turult väljumiste kohta ekslik, siis peavad nad osutama, milline oli komisjoni tehtud õiguslik või faktiviga. Sellega seoses ei piisa viitest Encaoua aruande arutluskäigule, mida komisjon vaidlustatud otsuses uuris, ilma selgitamata, milles seisnes komisjoni argumentide viga.

126 Mis puudutab hagejate argumente, et komisjon ei võtnud piisavalt arvesse äärmuslikke raskusi, mis niivõrd tugevatel ettevõtjatel kui UPS olid Prantsuse rahvusvahelise kullerpostiturule sisenemisel ja seal püsimisel, siis tuleb sedastada, et komisjon märkis vaidlustatud otsuse põhjenduses 84, et UPS korraldas 1996. aastal ümber oma tegevuse Prantsusmaal, et keskenduda rohkem rahvusvahelisele turule, kuid et see äriühing ei olnud lahkunud Prantsuse kullerpostiturult. Tegelikult näitab kaebuse esitajate esitatud andmete põhjal koostatud turuosade tabel (vt eespool punkt 85), et UPS-i turuosa sellel turul isegi tõusis 1986. ja 1996. aasta vahel. Neis tingimustes tuleb tagasi lükata hagejate kinnitamata väide UPS-i väidetavate raskuste kohta, et turul püsida.

127 Mis puudutab nõudluse tundlikkust hindade suhtes, siis tsiteerib komisjon vaidlustatud otsuse punktides 87 ja 88 FedExi ja DHL-i esitatud uuringuid, mille kohaselt oli hind teenusepakkuja valikult kõik olulisem tegur. Ta võis sellest järeldada, et Prantsuse kliendid olid kullerteenuse pakkuja valikul hindadele väga tundlikud. Mis puudutab Encaoua aruandes teostatud eristamist nõudlushindade elastsuse ja

hinnakonkurentsi intensiivsuse vahel, siis piisab märkimisest, et komisjon vastas sellele argumendile vaidlustatud otsuse punktis 90, ja et hagejad ei esitanud argumente selle kohta, et nimetatud arutluskäigus oleks tehtud õiguslik või faktiviga. Mis puudutab Encaoua aruandes viidatud läbipaistmatuid allahindlusi SFMI-Chronoposti sees, siis ei ilmne selgelt, milline oli selle läbipaistvuse puudumise mõju hinnanõudluse tundlikkusele. Igal juhul rõhutas komisjon vaidlustatud otsuse punktis 91 õigustatult, et suhteliselt koondatud turul on asjaolu, et teenuse pakkujad ei tea oma konkurentide hindasid, tagatis sellele, et hinnad ei stabiliseeru konkurentsiülesel tasemel.

128 Hagejad väidavad samuti, et operaatori vahetamisega kaasnevad kulud ja et komisjon ei võtnud arvesse SFMI-Chronoposti allahindlussüsteemi mõju, püsiklientidega sõlmitud kaubanduslepingute olemasolu ning klientide olulist üleminekut, nagu märkis Encaoua aruanne. Mis puudutab klientide ülemiku väidetavat puudumist, siis piisab märkimisest, et komisjon tõendas vaidlustatud otsuse punktis 96, et ajavahemikus 1999–2001 kujutasid võidetud ja kaotatud kliendid FedExi aastakäibest keskmiselt 22%. Komisjon võis sellest järeldada, et esines oluline klientide vahetumine ja et hagejad ei esitanud vastupidist tõendada suutvaid näiteid.

129 Mis puudutab püsikliente, siis piisab rõhutamisest, et komisjon vastas kaebuse esitajate argumentidele vaidlustatud otsuse punktides 99 ja 100, ja et ta sedastas eeskätt, et kaebuse esitajad ei olnud esitanud tõendeid väidetavatest kuludest, mis olid seotud operaatori vahetusega, ja et nad ei olnud esitanud üksikasju isegi nende endi katsetest värvata püsikliente. Isegi kui Encaoua aruandes väidetakse, et väljaspool *ad hoc* turulõiku võivad esineda „enam-vähem pika" kestusega lepingud, milles võivad olla sätted sellest, et klient maksab operaatori vahetamise korral trahvi, siis on see kinnitus teoreetiline, kuna aruandes viidatakse üksnes võimalusele, kinnitamata seda, et SFMI-Chronopost ka tegelikult sõlmis pikaajalisi lepinguid või nägi ette trahvi, millega kliente heidutatakse teenusepakkujat vahetamast. Kui teenusepakkuja teeb olulistele klientidele allahindlusi, ei tähenda see, et esineks takistus teenusepakkuja

vahetamisele, kui teine teenusepakkuja küsib paremat hinda, ja andes talle lõpuks ka allahindlusi. Hagejad ei väitnud, et allahindluste tegemine on seotud pikaajalise lepingu sõlmimisega.

130 Mis puudutab hagejate argumenti selle kohta, et SFMI-Chronopost sai kasu ainuõiguslikust juurdepääsust La Poste'i võrgule kuni 1995. aasta märtsini, siis tuleb märkida, et komisjon pühendas vaidlustatud otsuses punktid 101–114 tiheda kohaliku võrgu omamise vajadusele ja et ta vastas sellega seoses kaebuse esitajate argumendile, mille kohaselt see ainujuurdepääs tekitas takistusi sisenemisele *ad hoc* turulõiku. Hagejad ei tuvastanud, millise vea oli komisjon vaidlustatud otsuse selles osas teinud. Lisaks rõhutas komisjon õigustatult selle otsuse punktis 102, et kaebuse esitajad ei seadnud kahtluse alla SFMI-Chronoposti juurdepääsu La Poste'i võrgule, vaid selle juurdepääsu eest väidetavalt alandatud hinna küsimist. Kuna sisuliselt ei seata kahtluse alla ainujuurdepääsu võrgule kuni 1995. aasta märtsini, siis ei saa selle juurdepääsu võimalik tagajärg olla väidetud rikkumise jätkuv mõju. Mis puudutab selle juurdepääsu eest alandatud hinna küsimist, siis tuleb meenutada, et komisjon võis õiguspäraselt järeldada selle menetluse raames, et risttoetused lõppesid 1991. aasta paiku.

131 Sellega seoses tuleb ka tagasi lükata hagejate üldine kinnitus, et komisjon ei uurinud kõiki talle esitatud faktilisi või õiguslikke asjaolusid. Eelnevast tuleneb, et komisjon tegi otsuses kaebuse esitajate argumentide ja nende esitatud dokumentide kohta mitu arutluskäiku. Neis tingimustes peavad hagejad täpselt märkima, millised õiguslikud ja faktilised asjaolud jättis komisjon oma kohustusi rikkudes arvestamata.

132 Kuna hagejad heidavad komisjonile ette seda, et ta ei võtnud arvesse turgu valitseva seisundi kuritarvitamise peamist mõju – nimelt et SFMI-Chronopost pandi turul liidri rolli ja püsis selles rollis –, siis märkis komisjon vaidlustatud otsuses, et SFMI-Chronoposti turuosade erinevus 1990. aastal ja 2001. aastal oli üksnes kolm protsendipunkti ja et see näitas, et see turuosa sõltus väidetud rikkumisest väga vähe. Lisaks väidab ta vaidlustatud otsuse punktis 66, et kuigi nõudlus üksikute ettevõtjate teenuste järele oli hindade osas väga tundlik ja kuigi kliendid võisid kergelt teenusepakkujat vahetada (mida nad ka tihti tegid), ei saanud siiski järeldada, et väidetaval konkurentsivastasel tegevusel, mis oli arenenud juba pikka aega, võis endiselt turul mõju olla. Sellega seoses tuleb rõhutada, et isegi kui SFMI-Chronoposti kiire areng ajavahemikus 1986–1990 oli seotud väidetud rikkumisega, ei tähenda see tingimata, et SFMI-Chronoposti turuosa vaidlustatud otsuse tegemise kuupäeval oleks seotud selle algusaegadel toimunud arenguga.

133 Käesoleva juhtumi tingimustes, kus komisjon tõendas, et kliendid olid hindade suhtes väga tundlikud; et ei olnud takistusi teenusepakkuja vahetamiseks; et üksnes kaks väga väikest äriühingut olid turult lahkunud; ja et puudus tõend igasugusest põhjuslikust seosest turult lahkumise ja väidetud rikkumise vahel, võis komisjon ilmset hindamisviga tegemata järeldada, et SFMI-Chronoposti turuosa vaidlustatud otsuse tegemise hetkel ei kujutanud endast väidetud rikkumise jätkuvat mõju. Olles tuvastanud need turgu iseloomustavad asjaolud, võis komisjon järeldada, et vaidlustatud otsuse tegemise ajal eksisteerinud turustruktuur tulenes sellel ajajärgul kehtinud konkurentsitingimustest, mitte aga võimalikest risttoetustest, mida aastaid tagasi anti. Hagejad ei väitnud, et SFMI-Chronopost kaotas pärast 1991. aastat igasuguse hinnakonkurentsi, joondades enda hinnad süstemaatiliselt oma konkurentide kõige madalamate hindade järgi.

134 Komisjon võis tugineda samuti asjaolule, et SFMI-Chronoposti turuosade erinevus 1990. ja 2001. aastal oli väike, et kinnitada, et SFMI-Chronoposti turuosa vaidlustatud

otsuse tegemise ajal järgis teisi määravaid tegureid kui väidetavalt varem antud risttoetusi. Mis puudutab hagejate argumenti, et komisjon ignoreeris asjaolu, et kullerpostiturg kasvas 1990. aastatel, siis ei täpsustanud hagejad, millise järelduse oleks komisjon pidanud sellest tegema. Kui turg kasvas ja seega muutus, siis näib vähem tõenäoline, et vaidlustatud otsuse tegemise ajal eksisteerinud turustruktuur oleks seotud varem toimunud väidetava rikkumisega.

135 Tuleb rõhutada, et isegi kui leida, et komisjon tõendas risttoetuste lõppemise üksnes 1995. aastast alates, ei sea see siiski kahtluse alla tema argumente selle kohta. Turuosade tabel näitab, et SFMI-Chronoposti turuosa langes 1990. ja 1996. aasta vahel ning tõusis kolme protsendipunkti võrra 1996. ja 2001. aasta vahel. Isegi kui rikkumine lõppes 1995. aastal, kaotas SFMI-Chronopost oma turuosa ajavahemikul, kui väidetav rikkumine toimus (1990–1996) ning võitis turuosa juurde pärast seda ajavahemikku (1996–2001). Nendel asjaoludel ja turu iseloomu arvestades võis komisjon järeldada, et minevikus väidetavalt toimunud rikkumine ei selgita SFMI-Chronoposti turuosa vaidlustatud otsuse tegemise hetkel ja et seega ei esinenud jätkuvat mõju.

136 Lisaks tuleb rõhutada, et väidetud rikkumise jätkuv mõju ei tekita sugugi alati ühenduse huvi kaebuse uurimise suhtes. Eespool punktis 13 viidatud 4. märtsi 1999. aasta kohtuotsuses UFEX jt *vs.* komisjon heitis Euroopa Kohus Esimese Astme Kohtule ette seda, et ta ei veendunud selles, et oli kontrollitud, ega konkurentsivastane mõju ei jätkunud ja ega see olenevalt olukorrast ei tekitanud ühenduse huvi kaebuse vastu. Vaidlustatud otsuse punktides 131 ja 132 märkis komisjon kaebuse menetlemise jätkamist käsitleva ühenduse huvi olemasolu uurimise raames, et turg ei olnud muutunud oluliselt kontsentreeritumaks 2001. aastal, võrreldes 1986. aastaga, ja et Herfindahl-Hirschmanni indeks oli jäänud muutumatuks.

137 Seda tõsiasja kinnitab ka hagejate argument, mille kohaselt oleks komisjon pidanud ette nägema kontsentratsiooni olulist langust pärast seda, kui SFMI-Chronopost sisenes turule suure turuosaga. Hagejad väidavad, et kuigi turu kontsentratsioon ei vähenenud pärast SFMI-Chronoposti turule tulekut, siis hüvitas selle enam kui piisavalt mitme ettevõtja lahkumine turult. Sellega seoses tuleb rõhutada, et Herfindahl-Hirschmanni indeksi püsimine stabiilsena näitab, et turu üldine seisund ei olnud muutunud vähem konkureerivamaks pärast kahe väikese ettevõtja turult lahkumist. See võimaldab sellest järeldada, et SFMI-Chronoposti turule tulekul ei olnud negatiivset mõju turu üldisele seisundile, kui ei suudeta tõendada mingit põhjuslikku seost nende ettevõtjate lahkumise ja SFMI-Chronoposti tegevuse vahel. Lisaks, nagu komisjon vaidlustatud otsuse punktis 133 õigustatult märkis, ei näidanud kaebuse esitajad, mil moel oli turg kahe suure operaatoriga vähem konkureerivam kui ainult ühe valdava operaatoriga turg, nagu olukord oli Prantsusmaal enne SFMI-Chronoposti turule tulekut.

138 Seega, isegi kui oleks tõendatud seos vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal SFMI-Chronoposti käes oleva turuosa ja väidetud rikkumise vahel, võis komisjon siiski järeldada, et see jätkuv mõju ei olnud laadilt selline, et tekiks ühenduse huvi kaebuse uurimise suhtes, võttes arvesse üldist seisundit turul, mis ei olnud muutunud vähem konkureerivaks.

– Väidetud rikkumise raskus

139 Hagejad heidavad komisjonile ette seda, et ta ei kvalifitseerinud vaidlustatud otsuses väidetud rikkumise raskust suunistes määratletud kriteeriumide alusel.

140 Sellega seoses tuleb meenutada, et komisjonil on kaalutlusõigus seoses talle esitatud kaebuste tähtsuse järjekorda seadmisega. Kui komisjon tuvastab otsuses, millega kaebus ühenduse huvi puudumise tõttu rahuldamata jäetakse, et see rikkumine on lõppenud, et jätkuv mõju puudub ja et kui ta näitab, et ta võttis arvesse rikkumiste kestuse ja raskuse, nagu kaebuses neid mainitakse, võib ta selle kaebuse rahuldamata jätta isegi siis, kui rikkumised on pikaajalised ja väga rasked, tingimusel et ta ei tugine sisuliselt valedele faktidele ega tee ilmset hindamisviga.

141 Kohustus võtta ühenduse huvi hindamisel arvesse rikkumise raskust ei kohusta komisjoni lugema selle rikkumise raskust suunistes esitatud „abstraktsete" kriteeriumide alusel.

142 Käesolevas asjas võttis komisjon piisavalt arvesse väidetud rikkumise raskust. Tõepoolest leidis ta vaidlustatud otsuse punktis 137, et „[k]uni puudu[s] tõend, et rikkumine [oli] tegelikult viinud tegelike või võimalike konkurentide turult väljaajamiseni, [oli] raske öelda, et rikkumine [oli] erakordselt raske, mis õigustaks ammu lõppenud ja turul jätkuvat mõju mitteomava võimaliku rikkumise süvendatud uurimist". Sellest tuleneb, et komisjon võttis arvesse väidetud rikkumise „konkreetset" raskust seoses selle mõjuga turule. Järeldus, et puudusid tõendid sellest, et rikkumine lõppes konkurentide väljaajamisega turult, ei puuduta mitte üksnes jätkuvat mõju, vaid samuti selle mõju väidetava rikkumise ajal. Kuigi komisjon märkis vaidlustatud otsuse punktis 79 üksnes seda, et „alates 1991. aastast" oli vähe turult lahkumisi, tuleb sedastada, et hagejad ei väitnud, et komisjon jättis arvestamata turult lahkumised ajavahemikus 1986–1991. Lisaks, vastusena kohtuistungil Esimese Astme Kohtu esitatud küsimusele võimalike turult lahkumiste kohta ajavahemikus 1986–1991, ei märkinud pooled, et turult oleks lahkunud teised äriühingud peale nende, mida komisjon uuris otsuse osas turult lahkumiste analüüsi kohta.

143 Seoses oma argumentidega, mille tagajärjel komisjon järeldas, et puudus püsiv mõju ja ühenduse huvi jätkata kaebuse menetlemist, võttis see institutsioon arvesse väidetud rikkumise omadusi. Hagejad ei tõendanud, et komisjon tugines sisuliselt valedele faktidele, ega ka seda, et ta jättis väidetud rikkumise raskusega arvestamata.

144 Mis puudutab hagejate argumenti, mille kohaselt ignoreeris komisjon täielikult peaaegu kõigi asjaomaste operaatorite esitatud kaebust, siis tuleb rõhutada, et komisjon märkis vaidlustatud otsuse punktis 128, et kaebuse esitajate arv ei ole kunagi olnud ühenduse huvi hindamiskriteerium ja et kahjustamata konkurentsi olukord oli juba tagatud. Hagejate osundamine eespool punktis 14 viidatud 25. mai 2000. aasta kohtuotsusele UFEX jt *vs.* komisjon ei ole asjakohane. Selle kohtuotsuse punktis 52 märkis Esimese Astme Kohus, et komisjonil oli ülesanne tagada peaaegu kõiki asjaomasel turul tegutsevaid erakapitalil põhinevaid Prantsuse äriühinguid esindava organisatsiooni esitatud kaebuse korral kahjustamata konkurents. See ei võimalda järeldada, et kaebuse esitajate arv on asjaolu, mis tekitab ühenduse huvi kaebuse menetlemise jätkamiseks. Tuleb sedastada, et komisjon ei teinud ilmset hinnanguviga, kui ta sellele argumendile vaidlustatud otsuses vastu vaidles.

145 Hagejate argumenti asjaomase turu ühenduse mõõtme kohta (vt eespool punkt 94) uuritakse ja lükatakse tagasi teise väite kolmanda osa raames (vt tagapool punkt 158).

146 Sellest tuleneb, et esimese väite teine osa tuleb tagasi lükata.

147 Kuna komisjoni hinnangus ei ole väidetud rikkumiste kestuse ja raskuse kohta viga tehtud, tuleb tagasi lükata ka esimese väite esimene osa. Komisjoni viga, mis seisnes

järelduses, et ta ei pidanud arvesse võtma väidetud rikkumiste raskust ja kestust, ei saanud mõjutada otsuse resolutiivosa ja see ei saa seega viia Esimese Astme Kohut vaidlustatud otsuse tühistamiseni.

Kolmas osa, mis käsitleb ühenduse huvi olemasolu hindamisel komisjoni rolli ekslikku hindamist võrdluses siseriiklike kohtutega

Vaidlustatud otsuse kokkuvõte

148 Komisjon meenutab vaidlustatud otsuse punktis 153, et Esimese Astme Kohtu praktika kohaselt tuleb juhtumi ühenduse huvi hindamisel arvesse võtta asjaolu, et küsimus kartellikokkuleppe või tegevuse kooskõlast EÜ artiklitega 81 ja 82 on juba esitatud siseriiklikule kohtule või konkurentsiametile (Esimese Astme Kohtu 24. jaanuari 1995. aasta otsus kohtuasjas T-5/93: Tremblay jt *vs.* komisjon, EKL 1995, lk II-185, punkt 62).

149 Komisjon märgib, et väidetud rikkumiste raskuskese asub Prantsusmaal, kuna nende mõju oli peamiselt selle territooriumiga piiratud (vaidlustatud otsuse punkt 156). Seejärel rõhutab ta, et kaebuse esitajatel on võimalus oma õigusi kaitsta Prantsuse kohtutes ja konkurentsiametis. Ta leiab, et juhtumit on sobivam käsitleda siseriiklikul tasemel (vaidlustatud otsuse punkt 159).

Poolte argumendid

150 Hagejad väidavad, et komisjon eksis, kui ta luges väidetud rikkumiste raskuskeskmeks Prantsusmaa ja et nende mõju oli selle territooriumiga piiratud. Nad väidavad, et komisjon ei saanud mitte teada Prantsuse konkurentsinõukogu väga selget seisukohta, kes leidis, et ta ei olnud kõige paremas olukorras teema käsitlemiseks, ja järeldas, et kuna kaebus oli esitatud komisjonile, siis peaks see institutsioon uurimist jätkama. Olles korduvalt alates 1990. aastast peatanud asja menetlemise, väljendas konkurentsinõukogu alati seda, et tema arvates esines selle juhtumi suhtes ühenduse huvi. Lisaks märkis Pariisi kaubanduskohus, peatades menetluse kaebuse selle osa kohta, mis käsitles turgu valitseva seisundi kuritarvitamist, et ka tema arvates oli komisjon paremas olukorras selle teema käsitlemiseks.

151 Komisjon rõhutab, et kaebus käsitleb Prantsuse rahvusvahelise kullerpostiturgu ja et sellise toote turgu tuleks lugeda siseriiklikuks turuks.

Esimese Astme Kohtu hinnang

152 Sissejuhatavalt tuleb rõhutada, et poolte vahel ei ole vaidlust selles, et kaebus ei kuulu komisjoni ainupädevusse. Kui komisjonil ja siseriiklikel ametiasutustel on jagatud pädevus, ei ole komisjonil kohustust uurimist läbi viia või teha lõplik otsus väidetud rikkumise olemasolu kohta (vt eespool punktis 14 viidatud 25. mai 2000. aasta kohtuotsus UFEX jt *vs.* komisjon, punkt 38 ja viidatud kohtupraktika).

153 Sellega seoses ei oma tähtsust küsimus, kas Prantsuse konkurentsinõukogu ei pidanud end sobivaks kaebust uurima. Tal on sarnaselt komisjoniga pädevus käsitleda kaebust väidetud rikkumiste kohta ning Prantsuse kohtutel on pädevus EÜ artikli 82 rikkumise korral kahju hüvitist määrata. Tuleb tagasi lükata hagejate argument, mille kohaselt on nende olukord võrreldav sellega, kui komisjonil oleks ainupädevus. Kui hagejad ei ole sellega rahul, kuidas siseriiklikud konkurentsiametid või kohtud nende õigustega arvestasid, peavad nad ise tegema vajalikud sammud nendes kohtutes või uurima neile pakutud siseriiklikke õiguskaitsevahendeid. Siseriiklike ametiasutuste või kohtute subjektiivne seisukoht, et komisjon on paremas olukorras teema käsitlemiseks – isegi kui see oleks tõendatud –, ei kohusta komisjoni kaebuse menetlemist jätkama, nagu see kuuluks tema ainupädevuse alla.

154 Mis puudutab hagejate viidet komisjoni teatise siseriiklike kohtute ja komisjoni koostöö kohta EÜ artiklite 81 ja 82 kohaldamise valdkonnas (ELT 2004, C 101, lk 54) punktidele 12 ja 13, siis tuleb rõhutada, et nende punktide eesmärk on vältida seda, et siseriiklik kohus võtab vastu otsuse, mis läheb vastuollu komisjoni otsusega. Kui siseriiklik kohus peatab menetluse, vältimaks võimalikku vastuolu tema otsuse ja komisjoni poolt tehtava otsuse vahel, ja kui seejärel otsustab komisjon kaebuse ühenduse huvi puudumise tõttu rahuldamata jätta, siis avatakse uuesti siseriiklik menetlus, nagu komisjon õigustatult vaidlustatud otsuse punktis 160 märkis, ning see toimub hiljemalt rahuldamata jätmise otsuse jõustumise kuupäeval.

155 Sellega seoses tuleb tagasi lükata hagejate pakutud tõlgendus sellele teatisele, mille kohaselt on komisjonil kohustus juhtumit esmajärjekorras käsitleda, kui siseriiklik kohus on selle menetlemise peatanud. Selle teatise punkti 12 oluline lause on järgmine: „Komisjon omalt poolt üritab esmajärjekorras käsitleda neid juhtumeid, milles ta otsustas menetluse algatada komisjoni määruse (EÜ) nr 773/2004 artikli 2 lõike 1 alusel ja mille kohta on selle tõttu peatatud siseriiklik menetlus, eeskätt kui tsiviilõigusliku vaidluse tulemus sellest sõltub”. Piisab märkimisest, et hagejad ei väitnud, et komisjon oli otsustanud menetluse algatada komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määruse

(EÜ) nr 773/2004, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaste menetluste teostamist komisjonis (ELT L 123, lk 18; ELT eriväljaanne 08/03, lk 81) artikli 2 tähenduses. Nimetatud artikli lõigetest 3 ja 4 tuleneb, et uurimisvolituste kasutamine ega kaebuse tagasilükkamine ei nõua menetluse algatamist.

156 Lisaks üritavad hagejad tuletada argumenti sellest, et komisjon tegi koostööd Prantsuse konkurentsinõukoguga ja et ta tutvus selle asutuse toimikutega. Selline koostöö ei loo siiski komisjoni ainupädevust ega enneta selle otsust juhtumi ühenduse huvi olemasolu kohta.

157 Mis puudutab hagejate argumente sellest, et komisjon leidis ekslikult, et väidetud rikkumiste raskuskese asub Prantsusmaal ja et nende mõju oli selle territooriumiga piiratud, siis tuleb sedastada, et komisjon ei lähtu oma arutluskäigus ühenduse huvi kohta üksnes raskuskeseme kriteeriumist või asjaolust, et juhtumit menetlesid ka Prantsuse kohtud. Komisjon tõendas esiteks, et väidetud rikkumised olid lõppenud ja et jätkuvat mõju ei esinenud, ning uuris seejärel mitut asjaolu seoses ühenduse huvi hindamisega kaebuse menetlemise jätkamiseks. Komisjoni kinnitus, mille kohaselt väidetud rikkumiste mõju oli tegelikult piiratud Prantsuse territooriumiga, ei ole tema arutluskäigus keskne. Komisjon ei teinud ilmset hinnanguviga, võttes ühenduse huvi hindamisel arvesse asjaolu, et väidetud rikkumine oli tuntav peamiselt Prantsusmaal ja et kaebuse esitajatel oli võimalus oma õigusi kaitsta ka Prantsuse kohtutes. Seega ei ole vaja vastata küsimusele, kas käesolevas asjas oli mõju tegelikult ka „piiratud" Prantsuse territooriumiga.

158 Sellega seoses tuleb samuti tagasi lükata hagejate argument, mis käsitleb asjaomase turu ühenduse ulatust (vt eespool punkt 94). Kui komisjonil ja siseriiklikel

konkurentsiametitel on jagatud pädevus, ei saa turu ühenduse ulatus kohustada komisjoni järeldama, et rikkumine on teatud raskusega või et esineb ühenduse huvi kindla juhtumi suhtes.

159 Seega tuleb esimese väite kolmas osa tagasi lükata.

Neljas osa, mille kohaselt on komisjon rikkunud hea usu ja ühenduse institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõtet (EÜ artikkel 10), viidates vaidlustatud otsuse punktis 167 juhtumi riigiabi käsitlevale osale, et õigustada kaebuse tagasilükkamist ühenduse huvi väidetava puudumise tõttu

Vaidlustatud otsuse kokkuvõte

160 Vaidlustatud otsuses on järgmised tähelepanekud, mis on olulised esimese väite neljanda osa ja teise väite tõttu.

161 Vaidlustatud otsuse punktides 162–168 käsitleb komisjon küsimust nõutud uurimise ulatusest ja rikkumise olemasolu tuvastamise tõenäosusest. Sellega seoses märgib ta, et käesolevas asjas turgu valitseva seisundi kuritarvitamise tuvastamiseks peab ta kontrollima, kas La Poste'i küsitud hinnad allhanke korras SFMI-Chronopostile osutatud infrastruktuuriteenuste eest olid vähemalt võrdsed nende teenuste osutamise lisanduvate kuludega (see tähendab kuludega, mis on eranditult seotud kindla teenuse pakkumisega ja mis kaovad siis, kui seda teenust enam ei osutata), ja et selle kontrolli raames peab ta hindama La Poste'i lisanduvat kulu SFMI-Chronopostile osutatud infrastruktuuriteenuse iga osa kohta väidetud rikkumise kestuse jooksul.

Kuna La Poste'il puudub üksikasjalik analüütiline raamatupidamine oma tegevuse kohta ajavahemikus 1986–1991, siis on komisjoni sõnul „ülimalt raske [seda] teha õiguslikult piisava täpsusega" (vaidlustatud otsuse punkt 164).

162 Vastusena kaebuse esitajate argumendile, mille kohaselt analüüsis ja saneeris Prantsuse kontrollikoda La Poste'i raamatupidamist ajavahemiku 1991–2002 kohta, väitis komisjon, et „[o]n siiski välistatud, et sarnane saneerimine, mis on küll asjakohane ja küllaldane täitmaks sellel kontrollikojal lasuvat ülesannet teostada järelevalvet riigi raha üle, võiks võimaldada komisjonil esitada õiguslikult piisavaid tõendeid artikli 82 rikkumise kohta" (vaidlustatud otsuse punkt 165).

163 Vaidlustatud otsuse punktis 167 märgib komisjon järgmist:

„[K]omisjon peab igal juhul analüüsima, kas La Poste andis oma tütarettevõtjale Chronopostile risttoetusi või mitte juhtumis[, mis käsitleb] riigiabi (hetkel tagasi saadetud [Esimese Astme Kohtusse]). Neis tingimustes tähendab artikli 82 järgne analüüs komisjoni töö kordamist." Ta leiab, et risttoetuste hindamine riigiabi käsitlevate eeskirjade raames oleks sobivam, kuna see võib hõlmata kogu etteheidetud tegevuse, sealhulgas maksu- ja tollisoodustused, mis võidi SFMI-Chronopostile anda.

Poolte argumendid

164 Hagejad väidavad, et komisjon tugineb kaebuse rahuldamata jätmisel ühenduse huvi puudumise tõttu asjaolule, et ta peab kaebuse riigiabi käsitleva osa raames igal juhul

uurima küsimust, kas esinesid risttoetused või mitte. See on vaidlustatud otsuse punkti 167 ainuke võimalik tõlgendus. Kui komisjon soovis väita, et ta pidi seda küsimust uurima üksnes siis, kui Esimese Astme Kohus tühistas 1997. aasta otsuse EÜ artiklite 87 ja 88 alusel, siis oleks see argument asjakohatu, et õigustada kaebuse rahuldamata jätmist ühenduse huvi puudumise tõttu. Hagejate arvates eemaldus komisjon nende argumentidega seisukohast, mida ta kaitses Esimese Astme Kohtus asjades, mis olid aluseks eespool punktis 21 viidatud 14. detsembri 2000. aasta kohtuotsusele UFEX jt *vs.* Komisjon, ja eespool punktis 23 viidatud 7. juuni 2006. aasta kohtuotsusele UFEX jt *vs.* komisjon.

165 Vaidlustatud otsuse punktis 167 esitatud komisjoni argumendid rikuvad seega hea usu põhimõtet ja väljendavad mittelojaalset koostööd Esimese Astme Kohtuga ning rikuvad järelikult EÜ artiklit 10, mida on kohtupraktikas tõlgendatud nii, et see kohaldub samuti institutsioonidevahelistele suhetele.

166 Komisjoni arutluskäiku, milles rahuldamata jätmise otsust põhjendatakse tulevase ja oletatava sündmusega (Esimese Astme Kohtu poolt riigiabi osa käsitleva otsuse tühistamine kohtuasjas, milles tehti eespool punktis 23 viidatud 7. juuni 2006. aasta kohtuotsus UFEX jt *vs.* komisjon), ei saa õiguslikult kehtivaks tunnistada.

167 Komisjon vaidleb vastu hagejate argumentidele.

Esimese Astme Kohtu hinnang

168 Sissejuhatavalt tuleb märkida, et hagejate argumentides on vastuolu. Ühest küljest väidavad nad, et komisjon sedastas vaidlustatud otsuse punktis 167, et ta peab igal

juhul uurima risttoetusi riigiabi käsitleva osa raames ning seda mitte üksnes siis, kui Esimese Astme Kohus tühistas 1997. aasta otsuse selle osa kohta. Teisest küljest kinnitavad nad, et komisjon tugines vaidlustatud otsuses tulevasele ja oletatavale sündmusele – Esimese Astme Kohtu poolt 1997. aasta otsuse tühistamisele.

169 Igal juhul vaidlustatud otsuses esitatud komisjoni argument, mille kohaselt ta „[pidi] igal juhul analüüsima, kas La Poste andis oma tütarettevõtjale Chronopostile risttoetusi või mitte juhtumis[, mis käsitleb] riigiabi (hetkel tagasi saadetud [Esimese Astme Kohtusse])", ei saa tähendada, et komisjon kavatses jätkata oma uurimist riigiabi käsitlevas osas, ja seda isegi siis, kui Esimese Astme Kohus kavatses kinnitada otsust, milles tuvastati riigiabi puudumine. See lause tähendab üksnes seda, nagu komisjon õigustatult rõhutab, et risttoetuste olemasolu küsimus asus kaebuse riigiabi käsitlevas osas ja et seda tuli selle raames käsitleda.

170 Komisjon võis valida käsitleda risttoetuste küsimust üksnes kaebuse riigiabi puudutavas osas. Kõigepealt tuvastas ta vaidlustatud otsuses, et rikkumine oli lõppenud ja et puudus jätkuv mõju, ning analüüsis seejärel ühenduse huvi olemasolu uurimise raames mitut asjaolu. Ta järeldas, et puudus ühenduse huvi kaebuse menetlemise jätkamiseks ja seda samuti siis, kui väidetud rikkumised olid ka tegelikult toimunud.

171 Komisjonil ei olnud kohustust tõendada, kas rikkumine oli toimunud või mitte ning ta võis viidata asjaolule, et risttoetuste küsimust käsitletakse riigiabi käsitleva osa raames. Tal ei olnud kohustust peatada turgu valitseva seisundi kuritarvitamist käsitleva osa uurimist kuni riigiabi käsitleva lõpliku kohtuotsuse kuulutamiseni, ega ka korrata 1997. aasta otsuse argumente selle riigiabi käsitleva osa kohta vaidlustatud otsuses, mis käsitles turgu valitseva seisundi kuritarvitamist puudutavat osa. Selline

kordamine oleks tähendanud töö kahekordistamist, kuna samasid küsimusi oleks käsitletud kahe paralleelse kohtuasja raames, kui turgu valitseva seisundi kuritarvitamist käsitleva kaebuse rahuldamata jätmist käsitleva otsuse peale esitataks hagi.

172 Lõpuks, küsimus, kas risttoetusi esines või mitte, ei ole vaidlustatud otsuses esitatud komisjoni arutluskäigus määrav, kuna ta eitas ühenduse huvi olemasolu teistel põhjustel. Hea usu ja ühenduse institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõtete rikkumiseks ei saa lugeda viidet asjaolule, et risttoetuste olemasolu küsimust arutatakse riigiabi käsitleva osa raames. Nagu komisjon õigusega rõhutab, ei ole ka tegu argumendiga, millele komisjoni arutluskäik tugines.

173 Sellest tuleneb, et esimese väite neljas osa ning esimene väide tervikuna tuleb tagasi lükata.

2. *Teine väide, et vaidlustatud otsuse kahe olulise osa põhjendused on vastuolus*

Poolte argumendid

174 Hagejad leiavad, et vaidlustatud otsuses puudub põhjendus ning seal on vastuolu tema arutluskäigu olulist osa mõjutavate põhjenduste vahel.

175 Nad viitavad põhjenduse puudumisele seoses vaidlustatud otsuse punktis 165 esitatud komisjoni väitega, mille kohaselt on välistatud, et selline raamatupidamise saneerimine, mida teostas Prantsuse kontrollikoda, võiks anda komisjonile õiguslikult piisavalt tõendeid EÜ artikli 82 rikkumise kohta. Komisjon ei esitanud mingit selgitust väidetava erinevuse kohta nende arvutuste vahel, mida ta oleks pidanud tegema ja mida Prantsuse kontrollikoda tegelikult tegi.

176 Lisaks leiavad hagejad, et vaidlustatud otsuses on kahekordne vastuolu. Esiteks tunnistab komisjon vaidlustatud otsuse punktis 167 (vt eespool punkt 163), vastupidi sama otsuse punktis 164 märgitule (vt eespool punkt 161), et ta võib kontrollida La Poste'i kulude katmise taset. Teiseks kinnitab komisjon vaidlustatud otsuse punktis 167, vastupidi sellele, mida ta ütleb sama otsuse punktis 164, et ta ei kontrollinud La Poste'i kulude katmise taset EÜ artiklit 82 silmas pidades mitte seetõttu, et ta ei saanud seda teha, vaid pigem seetõttu, et see oleks olnud komisjoni töö kordamine, kuna ta väitis, et ta pidi seda tegema riigiabi käsitleva osa raames. Hagejad leiavad, et seal esineb vastuolu, mis on võrdväärne põhjenduse puudumisega.

177 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.

Esimese Astme Kohtu hinnang

178 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale peab komisjon, hinnates ühenduse huvi juhtumi käsitlemise jätkamise suhtes, arvesse võtma juhtumi asjaolusid, eeskätt faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mis on talle kaebuses esitatud. Ta peab eelkõige kaaluma väidetud rikkumise tähtsust ühisturu toimimisele, selle olemasolu tuvastamise tõenäosust ja vajalike uurimismeetmete ulatust, et ta saaks parimatel

tingimustel täita oma ülesannet järgida EÜ artiklite 81 ja 82 täitmist (Esimese Astme Kohtu 18. septembri 1992. aasta otsus kohtuasjas T-24/90: Automec *vs.* komisjon, EKL 1992, lk II-2223, punkt 86; eespool punktis 148 viidatud kohtuotsus Tremblay jt *vs.* komisjon, punkt 62; ja 21. jaanuari 1999. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-185/96, T-189/96 ja T-190/96: Riviera Auto Service jt *vs.* komisjon, EKL 1999, lk II-93, punkt 46).

179 Seega on rikkumist tuvastava otsuse vastuvõtmiseks vajaliku rikkumise olemasolu õiguslikult piisava tõendamise raskus üks asjaolu, mida võib ühenduse huvi hindamisel arvesse võtta.

180 Käesolevas asjas ei vaidle hagejad vastu vaidlustatud otsuse punktides 164 ja 165 esitatud järeldustele, mille kohaselt oleks SFMI-Chronoposti raamatupidamine tulnud saneerida alates 1986. aastast, et tõendada kulude katmise taset, ja et La Poste'il ei olnud analüütilist raamatupidamist oma tegevuse kohta aastatel 1986–1991 (kuigi hagejad väidavad, et analüütilist raamatupidamist ei olnud kuni 2001. aastani).

181 Komisjoni argument, mille kohaselt selline saneerimine, mida teostas Prantsuse kontrollikoda, ei võimaldanud komisjonil esitada õiguslikult piisavalt tõendeid EÜ artikli 82 rikkumise tõendamiseks, on küllaldaselt põhjendatud, kuna komisjon viitab erinevusele kontrollikoja ülesannete – riigi raha kasutamise järelevalve – ja komisjoni ülesannete vahel, kui viimane sellise rikkumise olemasolu uurib. Tegelikult ei ilmne selgelt, miks oleks kontrollikoda seoses oma ülesandega teostada järelevalvet riigi raha kasutamise üle pidanud hindama La Poste'i poolt SFMI-Chronopostile osutatud iga infrastruktuuriteenuse täiendavat maksumust.

182 Hagejad esitasid üksnes Prantsuse kontrollikoja aruande kokkuvõtte ja ühe lehekülje. Nende viidet veebilehe aadressile, kus see aruanne on avaldatud, ei saa lugeda võrdväärseks täieliku aruande esitamisega. Igal juhul ei täpsustanud hagejad, millisest selle aruande muust osast võis tuleneda, et selline raamatupidamise saneerimine, mida teostas kontrollikoda, oli piisav EÜ artikli 82 rikkumise tõendamiseks. Toimikusse esitatud lehekülg näitab, et kontrollikoda arvutas analüütilise raamatupidamise teel, et sisemise operaatori hallatud postipakkide valdkonnas olid tulemused ajavahemikus 1998–2002 negatiivsed. Siiski ei esitanud ta teostatud arvutuse üksikasju. Neis tingimustes võis komisjon õigustatult eeldada, et sarnased arvutused ei ole piisavad EÜ artikli 82 rikkumise tõendamiseks. Lisaks täpsustab kontrollikoda, et postipakkide valdkond oli pärit väga hiljutisest ajast, kuna raamatupidamises eristati seda tegevust kirjadest alles 1998. aastast alates. Siiski oleks komisjon pidanud saneerima raamatupidamise ajavahemikus 1986–1991, kui La Poste'il ei olnud üksikasjalikku analüütilist raamatupidamist. Isegi kui hagejate väite kohaselt oli kontrollikoja poolt teostatuga analoogne saneerimine piisav EÜ artikli 82 rikkumise tõendamiseks, ei ole liialdus öelda, et oleks olnud „ülimalt raske" ülesanne teostada seda ajavahemiku 1986–1991 kohta (vaidlustatud otsuse punkt 164).

183 Selle asemel, et peatada menetlus kuni hetkeni, kui ühenduse kohtud teevad lõpliku otsuse riigiabi käsitleva osa kohta, võis komisjon valida turgu valitseva seisundi kuritarvitamise osas kaebuse rahuldamata jätmise, viidates muu hulgas risttoetuste olemasolu tõendamise raskusele. Lisaks, nagu komisjon rõhutab, ei ole siin tegu tema argumentide olulise osaga.

184 Mis puudutab hagejate väidetud vastuolu, siis piisab sedastamisest, et väljend „ülimalt raske" ei tähenda „võimatu", nagu komisjon õigustatult rõhutab. Seega ei ole vaidlustatud otsuse punktide 164 ja 167 vahel vastuolu.

185 Niisiis tuleb teine väide tagasi lükata.

3. *Kolmas väide, et on rikutud erinevaid õigusnorme seoses kaebuse nende osade rahuldamata jätmisega, mis käsitlesid EÜ artikleid 86 ja 82, EÜ artikli 3 punkti g ja EÜ artiklit 10*

Poolte argumendid

186 Hagejad väidavad, et peale La Poste'i tegevusele EÜ artikli 82 alusel osundamise viitasid nad kaebuses ka Prantsusmaa võetud riiklikele meetmetele, mille eesmärk oli õigusvastast tegevust soodustada. Selliste riiklike meetmete nagu eelistatud tollimenetlused ning maksusoodustused eesmärk oli SFMI-Chronopostile antud soodustuste abil kaasa aidata La Poste'i turgu valitseva seisundi laienemisele põhipostiteenuste turult kullerpostiturule.

187 Sellega seoses rikkus see institutsioon komisjoni 22. detsembri 1998. aasta määruse (EÜ) nr 2842/98 poolte ärakuulamise kohta teatavates EÜ asutamislepingu artiklite [81] ja [82] alusel algatatud menetlustes (EÜT L 354, lk 18; ELT eriväljaanne 07/04, lk 204) artiklit 6, sest ta tugines vaidlustatud otsuse punktis 46 põhjendustele, mille osas kaebuse esitajaid ära ei kuulatud. Lisaks rikkus komisjon EÜ artikli 86, EÜ artikli 3 punkti g ja EÜ artiklite 10 ning 82 koos kohaldamist käsitlevaid eeskirju, leides vaidlustatud otsuse punktis 46, et asjaomased meetmed ei saa kuuluda EÜ artiklite 86 ja 82 koos kohaldamise alla, kuna need väljendavad komisjoni sõnul kõnealuse liikmesriigi „avaliku võimu" kasutamist. Lõpuks rikub vaidlustatud otsus ka õigusnorme, mis käsitlevad ühenduse huvi hindamist EÜ artiklitele 86, 82, EÜ artikli 3 punktile g ja EÜ artiklile 10 tugineva kaebuse rahuldamata jätmisel, ja teise võimalusena ei ole seda piisavalt nimetatud küsimuses põhjendatud.

188 Komisjon arvab, et see väide on vastuvõetamatu, viidates Euroopa Kohtu 22. veebruari 2005. aasta otsusele kohtuasjas C-141/02 P: komisjon *vs.* max.mobil (EKL 2005, lk I-1283; edaspidi „kohtuotsus max.mobil").

Esimese Astme Kohtu hinnang

189 Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleneb EÜ artikli 86 lõike 3 sõnastusest ja terve selle artikli ülesehitusest, et komisjon ei ole nende sätete kohaselt kohustatud algatama menetlust, kuna üksikisikud ei saa nõuda, et komisjon väljendaks oma seisukohta teatud kindlal kujul. Komisjoni otsus jätta kaebuse alusel meetmed EÜ artikli 86 lõike 3 kohaselt võtmata ei ole seega vaidlustatav akt, mille peale võib esitada tühistamishagi (eespool punktis 188 viidatud kohtuotsus max.mobil, punktid 69 ja 70, ja Euroopa Kohtu 23. veebruari 2006. aasta määrus kohtuasjas C-171/05 P: Piau *vs.* komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 53).

190 Hagejate argumendid väidetavate menetluslike erinevuste kohta käesoleva juhtumi ja kohtuotsuse max.mobil aluseks oleva juhtumi vahel ei ole asjakohased.

191 Mis puudutab argumenti, mille kohaselt hagejad esitasid kogu oma kaebuse määruse nr 17 artikli 3 lõike 2 alusel ja mille kohaselt komisjon seda sellisena ka käsitles, siis tuleb rõhutada, et asjassepuutumatul õiguslikul alusel kaebuse esitanud isik ei pea selle asjaolu tõttu saama võimalust esitada hagi komisjoni keeldumise vastu jätkata riigi vastu esitatud kaebuse menetlemist. Määrus nr 17 ei ole seoses EÜ artikliga 86 kohaldatav (eespool punktis 188 viidatud kohtuotsus max.mobil, punkt 71). Sama kehtib ka seoses nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205), mis jõustus 1. mail 2004. Isegi kui komisjon käsitles kaebust tervikuna nii, nagu oleks see esitatud määruse nr 17 artikli 3 lõike 2 alusel, ei saa see õiguslikku raamistikku muuta. Igal juhul ei saa

komisjoni võimalik viga õigusliku aluse osas olla selline, mis annab kaebuse esitajale õiguse pöörduda ühenduse kohtusse hagiga otsuse peale jätta rahuldamata kaebus, milles kutsuti komisjoni üles tegutsema EÜ artikli 86 lõike 3 alusel.

192 Hagejad väidavad samuti, et nad esitasid komisjonile kaebuse mitte üksnes selle alusel, et Prantsuse Vabariik oli rikkunud EÜ artiklit 86, vaid et kaebus oli suunatud La Poste'i vastu EÜ artikli 82 rikkumise alusel ning Prantsuse Vabariigi vastu EÜ artiklite 86, 82, EÜ artikli 3 punkti g ja EÜ artikli 10 alusel. Sellega seoses tuleb rõhutada, et kohtuasja max.mobil aluseks olnud kaebus ei põhinenud samuti ainuüksi EÜ artikli 86 rikkumisel, vaid EÜ artikli 82 ja EÜ artikli 86 lõike 1 sätete rikkumisel (eespool punktis 188 viidatud kohtuotsus max.mobil, punkt 4). Tegelikult ilmneb EÜ artikli 86 lõike 1 sõnastusest, et seda sätet tuleb alati lugeda koostoimes asutamislepingu mõne muu sättega. Mis puudutab EÜ artikli 10 koostoimes EÜ artikli 3 punktiga g viitamist, siis rõhutas komisjon vaidlustatud otsuse punktis 170 õigustatult, et EÜ artikkel 86 on *lex specialis*. Pelk viitamine nendele sätetele, milles üldiselt määratletakse liikmesriikide kohustused, ei anna veel kaebuse esitajale õigust esitada hagi EÜ artikli 86 kohaldamisalasse kuuluvate otsuste peale.

193 Lõpuks ei saa ka asjaolu, et kaebuse esitajad ühendasid liikmesriigi vastu esitatud kaebuse ja ettevõtja vastu esitatud kaebuse, neile anda õigust vaidlustada otsuse seda osa, mis käsitleb liikmesriigi vastu esitatud kaebust. Kuna komisjonil ei ole kohustust algatada menetlus EÜ artikli 86 tähenduses, siis on ilmne, et üksikisikud ei saa komisjoni kohustada nii käituma, ühendades liikmesriigi vastu esitatud kaebuse ja ettevõtja vastu esitatud kaebuse.

194 Hagejad väidavad samuti, et komisjon ei vaielnud kordagi vastu sellele, et ta tegutses täielikult määruse nr 2842/98 ja hiljem määruse nr 773/2004 kontekstis. Nad rõhutavad, et komisjon teatas vaidlustatud otsuses, et ta ei kavatsenud jätkata kaebuse põhjalikumat uurimist seoses EÜ artikli 86, EÜ artikli 3 punkti g ja EÜ artikliga 10 samadel põhjustel, miks puudus ühenduse huvi jätkata kaebuse põhjalikumat uurimist seoses EÜ artikliga 82. Sellega seoses piisab märkimisest, et need määrused, nagu ka määrused nr 17 ja nr 1/2003 ei ole kohaldatavad seoses EÜ artikliga 86 ning et need ei muutu kohaldatavaks ainuüksi seetõttu, et komisjon leidis lõpuks, et ta peab neid kohaldama (enne eespool punktis 188 viidatud kohtuotsuse max.mobil kuulutamist). Lisaks ei muuda asjaolu, et komisjon viitas põhjustele, miks ta ei kavatsenud jätkata kaebuse menetlemist, mittevaidlustatava otsuse selle osa õiguslikku kvalifitseerimist. Ka ei muuda akti õiguslikku laadi asjaolu, et komisjon ei eristanud vaidlustatud otsuse erinevaid aspekte, teatades kaebuse esitajatele nende õigusest esitada hagi.

195 Hagejate argument, et käesoleva juhtumi menetluslik olukord on võrreldav sellega, mis oli aluseks Euroopa Kohtu 19. oktoobri 1995. aasta otsusele kohtuasjas C-19/93 P: Rendo jt *vs.* komisjon (EKL 1995, lk I-3319) tuleb tagasi lükata. Sellega seoses peab sedastama, et nimetatud kohtuasjas oli kaebus esitatud üksnes ettevõtjate vastu, mitte aga liikmesriigi vastu, ja et selle kaebuse aluseks ei olnud EÜ artikkel 86. Üksnes selle kaebuse uurimise raames käsitles komisjon küsimust, kas EÜ artikli 86 lõikega 2 on vastuolus EÜ artikli 81 lõike 1 kohaldamine. Seega oli menetluslik olukord käesoleva juhtumiga võrreldes erinev.

196 Sellest järeldub, et kolmas väide tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

197 Kõigest eelnevast tulenevalt peab hagi rahuldamata jätma.

Kohtukulud

198 Vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 2 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Siiski võib Esimese Astme Kohus vastavalt kodukorra artikli 87 lõike 3 esimesele taandele otsustada kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui on tegemist eriliste põhjustega.

199 Käesolevas asjas tuleb hagi jätta rahuldamata ning nii komisjon kui ka menetlusse astujad nõudsid kohtukulude hüvitamist. Siiski tuleb arvestada asjaoluga, et komisjon tõlgendas vaidlustatud otsuses oma kohustusi ekslikult, väites, et ta ei pea hindama väidetud rikkumiste raskust ja kestust (vt eespool punkt 76). Kuigi see viga ei mõjutanud otsuse resolutiivosa ega saa seega viia Esimese Astme Kohut vaidlustatud otsuse tühistamiseni (vt eespool punkt 147), oli ta siiski laadilt selline, et ärgitas hagejaid otsust Esimese Astme Kohtus vaidlustama. Seetõttu leiab Esimese Astme Kohus, et käesoleval juhul on asjaoludest tulenevalt õiglane jätta komisjoni kohtukulud tema enda kanda.

200 Siiski peab kodukorra artikli 87 lõike 5 esimese lõigu esimese lause kohaselt hageja hagist loobumise korral hüvitama kohtukulud, kui vastaspool seda nõuab oma märkustes hagist loobumise kohta. Käesolevas asjas loobus CRIE oma hagist ning komisjon nõudis kohtukulude hüvitamist CRIE poolt. Selle artikli teise lause kohaselt kannab hagist loobunud poole taotlusel kohtukulud vastaspool, kui see on viimase käitumise tõttu õigustatud. Ometi ei ole käesolevas asjas see teine lause kohaldatav, kuna CRIE ei nõudnud hagist loobumise kirjas kohtukulude hüvitamist. Seega tuleb neljandik komisjoni kohtukuludest välja mõista CRIE-lt.

201 Mis puudutab menetlusse astujate kohtukulusid, siis tuleb sedastada, et nad ei nõudnud kohtukulude hüvitamist pärast CRIE loobumist. Vastavalt kodukorra artikli 87 lõike 5 kolmandale lõigule kannavad pooled ise oma kohtukulud, kui kohtukulude hüvitamise nõuet ei ole esitatud. Niisiis tuleb sedastada, et Chronopost ja La Poste kannavad ühe neljandiku oma kohtukuludest. Lisaks leiab Esimese Astme Kohus, et hagejatelt tuleb välja mõista kolm neljandikku menetlusse astujate kohtukuludest vastavalt nende nõuetele.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda)

otsustab:

1. Kustutada CRIE SA hagejate nimekirjast.

2. Jätta hagi rahuldamata.

3. Jätta Union française de l'express'i (UFEX), DHL Express'i (France) SAS-i ja Federal express international (France) SNC kohtukulud nende endi kanda ja mõista neilt välja kolm neljandikku Chronopost SA ja La Poste'i

kohtukuludest. Jätta Chronoposti ja La Poste'i kanda üks neljandik nende endi kohtukuludest. Jätta CRIE kanda tema enda kohtukulud ja mõista temalt välja üks neljandik komisjoni kohtukuludest. Jätta komisjoni kanda kolm neljandikku tema enda kohtukuludest.

Pirrung Forwood Pelikánová

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 12. septembril 2007 Luxembourgis.

kohtusekretär koja esimees

E. Coulon J. Pirrung

Sisukord

Vaidluse taust ..... II - 3406

1. Vaidluse pooled ..... II - 3406

2. 21. detsembri 1990. aasta kaebus ..... II - 3408

3. Komisjoni 10. märtsi 1992. aasta kiri ..... II - 3409

4. 30. detsembri 1994. aasta otsus kaebuse rahuldamata jätmise kohta ..... II - 3409

5. Siseriiklikud menetlused ..... II - 3410

6. Vaidlustatud otsus ..... II - 3411

7. Kaebuse riigiabi osa käsitlev otsus ..... II - 3411

Menetlus ja poolte nõuded ..... II - 3413

Vastuvõetavus ..... II - 3415

1. Poolte argumendid ..... II - 3415

2. Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3417

Sissejuhatavad märkused ..... II - 3417

Esimene vastuvõetamatuse vastuväide, mis käsitleb UFEX-i kaebuse puudumist ..... II - 3418

Teine vastuvõetamatuse vastuväide, mis käsitleb La Poste'i põhiõiguste rikkumist ..... II - 3419

Sisulised küsimused ..... II - 3422

1. Esimene väide, et on rikutud õigusnorme ühenduse huvi kohta jätkata kaebuse uurimist ..... II - 3422

Esimene osa, mille kohaselt on ilmselgelt ekslikult tõlgendatud Esimese Astme Kohtu 25. mai 2000. aasta otsust, kus tehakse vajalikud järeldused Euroopa Kohtu apellatsioonimenetluses tehtud 4. märtsi 1999. aasta otsusest ..... II - 3423

Poolte argumendid ..... II - 3423

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3424

Teine osa, mis käsitleb ühenduse huvi määratluses tingimata esinevate osade ekslikku hindamist ..... II - 3429

Vaidlustatud otsuse kokkuvõte ..... II - 3429

Poolte argumendid ..... II - 3433

– Väidetud rikkumiste raskus ..... II - 3433

– Väidetud rikkumiste kestus ..... II - 3434

– Väidetud rikkumiste konkurentsivastase mõju jätkumine ..... II - 3435

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3436

– Väidetud rikkumiste kestus ..... II - 3436

– Väidetud rikkumiste mõju jätkumine ..... II - 3443

– Väidetud rikkumise raskus ..... II - 3449

Kolmas osa, mis käsitleb ühenduse huvi olemasolu hindamisel komisjoni rolli ekslikku hindamist võrdluses siseriiklike kohtutega ..... II - 3452

Vaidlustatud otsuse kokkuvõte ..... II - 3452

Poolte argumendid ..... II - 3453

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3453

Neljas osa, mille kohaselt on komisjon rikkunud hea usu ja ühenduse institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõtet (EÜ artikkel 10), viidates vaidlustatud otsuse punktis 167 juhtumi riigiabi käsitlevale osale, et õigustada kaebuse tagasilükkamist ühenduse huvi väidetava puudumise tõttu ..... II - 3456

Vaidlustatud otsuse kokkuvõte ..... II - 3456

Poolte argumendid ..... II - 3457

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3458

2. Teine väide, et vaidlustatud otsuse kahe olulise osa põhjendused on vastuolus .... II - 3460

Poolte argumendid ..... II - 3460

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3461

3. Kolmas väide, et on rikutud erinevaid õigusnorme seoses kaebuse nende osade rahuldamata jätmisega, mis käsitlesid EÜ artikleid 86 ja 82, EÜ artikli 3 punkti g ja EÜ artiklit 10 ..... II - 3464

Poolte argumendid ..... II - 3464

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3465

Kohtukulud ..... II - 3468